КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«29» тамыз 2024 жыл

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 02-06 қыркүйек 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 02.09**	**Сейсенбі 03.09**	**Сәрсенбі 04.09**	**Бейсенбі 05.09**	**Жұма 06.09**
Балаларды қабылдау	**Қыркүйек- Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Қайырлы күн! Қайырлы кеш! Сау болыңыз! Рақмет!Кешіріңіз! **(қазақ тілі ***)** Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Күй күмбірі»: «Айжан қыз»** https://zvyki.com/song/148080843/Ajzhan_kyz_-_k_j_Ajzhan_yz/ **Табиғат бұрышында гүлдерді күту** **Міндеті:** еңбекке баулу, табиғатқа сүйіспеншілік арттыру **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік. Біртұтас тәрбие)** **Үстел ойындары:** «Мозайка», «Лото», «Сандар» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				

	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту. **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»-Біртұтас тәрбие)** **Дидактикалық ойын:** «Әуенді таны» **Міндеті:** Әуенді тани білуге үйрету. Ойын элементтерін пайдалана отырып, музыкаға қызығушылықтарын дамыту **(музыка****)** **Саусақ жаттығуы:** «Өрмекші» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Аптаның дәйексөздері** «Еңбек түбі береке» **Міндеті:** мақал- мәтелді жаттау, шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қазақ тілі ***)** **Шығармашылық іс-әрекет:** Күз мезгілінің суреттерін қарастыру, жемістерді алманы, алмұртты бейнелеу **Міндеті:** байланыстырып сөйлеуге үйрету білімдерін кеңейту, қол моторикаларын дамыту. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Қызық-ай» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Альбомдар, сюжетті картиналар қарастыру, әңгімелелеу** **Міндеті:** Шағын әңгімелерді құрастыруға үйрету Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)** **Шығармашылық іс-әрекет:** Жемістерді, көкөністерді мүсіндеу (өз қалаулары бойынша) **Міндеті:** ермексаздан мүсіндеудің ерекшеліктерімен таныстыру, шынайы бейнесіне қарап пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды мүсіндеуге үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Әңгімелесу** «Балабақша қызметкерлері» **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**	**Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Сурет бойынша әңгімелесу:** «Ойыншықтар» **Міндеті:** Шағын әңгімелерді құрастырады мәтінің мазмұнын қайталауға үрету **Сөздік минимум:** Доп, текше, қонжық, куыршақ, секіртпе, асық, шелек, күрек, бесік арба (коляска), шымылдық. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Құрастыру:** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру **Міндеті:**

					Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға баулу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **«Мейірімділік пен жанашырлық»** **Міндеті:** балаларды өзгелерге қамқорлық жасауды, сезімдерді түсінуді үйрету. **Ата-аналарға қағида:** Бала сіздің айтқаныңызды емес, істегеніңізді қайталайды. «Өнегелі 15 минут» үзілмей, күнделікті әдетке айналуы тиіс. Бала кішкентай болса да жақсылық жасаса, оны міндетті түрде атап өтіңіз. Бұл кеңестерді кешкі астан кейін немесе ұйқы алдында жылы форматта өткізген тиімді.				
	«Жылы сөз» ойыны. Күніне кем дегенде 5 рет бір-біріне жақсы сөз айту (күнім, ботам, ақылдым).	Жануарларға қамқорлық. Құстарға жем шашу, үй жануарының тамағын беруді балаға тапсыру.	«Көмекші қолдар». Үйдегі үлкендерге (әжесіне, атасына) су беріп, көмектесудің маңыздылығын түсіндіру.	Эмоцияларды тану. «Қазір менің көңіл-күйім қандай?» деп сұрап, баланы өзгенің сезімін түсінуге баулу.	«Көмек қолы». Көшеде ауыр сөмке көтерген қарт кісіге жол беру немесе есік ашып тұру туралы әңгімелесу..
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Дидактикалық ойын:** Табиғат құбылыстарды зерттеу **Міндеті:** Балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** Кім зейінді?	**Дидактикалық ойын:** Құмды зерттеу **Міндеті:** Балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** Желді зерттеу **Міндеті:** Балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуға, обьектілерге зерттеу жүргізу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауға баулу **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Кімнің құқығы бұзылды?» **Міндеті:** Ертегілер арқылы құқық	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Біздің көшедегі үйлер» **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер қиып алу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжетті-рөлдік ойын:** «Кішкентай дәрігер» **Міндеті:** Балалардың	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Күзгі жапырақ» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Қозғалыс ойыны:** «Менің отбасым — менің тірегім» **Міндеті:** Отбасында өмір сүру және

	Міндеті: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білу. **(қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** **«**Теңге алу» (Ұлттық ойын негізінде) **Міндеті:** Теңгелерді ажырата білуге, ептілікке және жылдам есептеуге баулу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		бұзушылықты ажырата білуге баулу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді. **Сұрақ-жауап:** «Бауырсақ» ертегісінде түлкі бауырсақты жеп қойғанда, оның қандай құқығы бұзылды? (Өмір сүру құқығы). «Үш аюда» Машенька аюлардың үйіне рұқсатсыз кіргенде не бұзылды? (Тұрғын үйге қол сұғылмаушылық). Балалар карточкаларды «Дұрыс» және «Бұрыс» деп екіге бөледі. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	медициналық көмек алу құқығы туралы білімдерін бекіту. **Ойын барысы:** Баланың құлағы ауырып қалды, ата-анасы оны дәрігерге алып келеді. Тәрбиеші: «Егер бала ауырып қалса, оның емделуге, дәрігер көмегін алуға толық құқығы бар», - деп түсіндіреді. **(қарым-қатынас іс әрекеті) (қазақ тілі***)** **Дидактикалық ойын:** «Банкомат» **Міндеті:** Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу мәдениетін қалыптастыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	тәрбиелену құқығын түсіндіру. **Ойын барысы:** Ортаға үлкен шеңбер (үйдің символы) сызылады. Балалар музыка әуенімен бөлме ішінде жүгіреді. Музыка тоқтағанда, тәрбиеші: «Күн батты, бәріміз үйге жиналамыз!» — дейді. Балалар тез арада шеңбердің ішіне (үйге) кіріп, бір-бірін құшақтайды. Тәрбиеші: «Әр баланың отбасында, жылы ұяда тұруға құқығы бар», - деп түйіндейді. **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** «Ақша жұмсауды үйренеміз» **Міндеті:** Қажеттілік пен тілекті ажырату, бюджетті жоспарлауды үйрену. Қажетті құралдар: Тауарлардың суреттері (нан, сүт, ойыншық, балмұздақ, дәрі, кітап) және олардың бағалары жазылған карточкалар **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту.				

	Ертеңгілік жаттығу №1 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. Қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию дегенде басты солға ию бастапқықалыпқа келу. Бастапқы қалып,аяқ иық бойымен, қол белде. 1 дегенде екі қолды алға созу, 2 дегенде қолды жоғары көтеру, 3 дегенде қолды жан- жаққа созу, 4 дегенде қолды төмен түсіру бастапқы қалыпқа келу Бастапқы қалып, қол белде, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде оң жаққа иілу, 2 дегенде сол жаққа иілубастапқы қалыпқа келу Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ, қолды алға созу. 1 дегенде отыру, 2 дегенде тұру, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу Бастапқы қалып, еденге отыру, қолды артқа тіреп отыру. 1 дегенде екі қолмен тізені құшақтау, 6.Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен, оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру, қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу ***Біз баламыз шыныққан*** ***Денсаулығы мықты жан.***
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну **(Үнемді тұтыну)**

	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **!**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
	Дидактикалық ойын: «Қызыл-ақ» **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті) (қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** «Заттарды салыстыр» **Міндеті:** Заттарды салыстыруда беттестіру, қасына қою және жұппен салыстыру тәсілдерін қолданады. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** Кім зейінді? **Міндеті:** суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Әңгімелесу:** «Ойыншықтар» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру, әңгімелеу **Міндеті:** Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. **Сөздік минимум:** Доп, текше, қонжық, куыршақ, секіртпе, асық, шелек, күрек, бесік арба (коляска), шымылдық. **(қазақ тілі*** ; қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Айырмашылығын тап» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Әңгімелесу:** Отбасы мүшелері жайлы әңгіме жүргізу. **Міндеті:** Туыстық қарым-қатынасты ("бауыр", "немере", "шөбере", "ағайын", "туысқан", "жеті ата") білдіретін сөздерді үйрету **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Сөйлеуді дамыту** Сөйлеудің дыбыстық	**1.Сауат ашу негіздері**	**1. Математика негіздері**	1.**Сауат ашу негіздері** Буын туралы	**1. Сөйлеуді дамыту** Сөйлеудің дыбыстық

	мәдениеті **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **2. Көркем әдебиет** «Білімің- бұлағың» өлеңмен танысу) Ақылбек Шаяхметов **Міндеті:** Кітап мәдениетіне және театрға қызығушылығын қалыптастыру Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Бала, оның отбасы, үйі **Міндеті**: Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін	Сөз және оның мағынасы **Міндеті**: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **2.Математика негіздері** Жиын **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, бойынша заттардан) құру. **3. Қазақ тілі** **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. **4. Музыка** Білімің - бұлағың **Міндеті**: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету.	Жиын **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні бойынша заттардан) құру, **2. Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау **Міндеті**: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** «Қиял әлеміндегі ертегі кейіпкерлері» **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер қиып алу; Заттардың, ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу; Ермексазбен мүсіндеудің ерекшеліктерін білу Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастыруға баулу.	ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті:** сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. **2. Математика негіздері** Сан және санау **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **3. Қазақ тілі** **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **4. Музыка** Білімің - бұлағың **Міндеті**: Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білуді; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындауды; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгертуді үйрету.	мәдениеті **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Бала, оның отбасы, үйі **Міндеті**: Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету. **3. Көркем әдебиет** «Білімің- бұлағың» өлеңмен танысу) Ақылбек Шаяхметов **Міндеті:** Кітап мәдениетіне және театрға қызығушылығын қалыптастыру

	білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету. **4. Дене шынықтыру** Допты алып жүру жаттығуы» **Міндеті:** жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; Спорттық ойындар. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.		**4.Дене шынықтыру** «Доппен жаттығулар» **Міндеті:** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. *Спорттық ойындар***.** Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кең		Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **4.Дене шынықтыру** «Бадбинтон ойыны» **Міндеті:** заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру Спорттық ойындар: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. «Бадбинтон ойын**ы»**
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту.				

Серуенге дайындық	Серуенге ойын құралдарын дайындау. Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.				
Серуен	**Ауа райын бақылау (№1 карта)** **Міндеті:** Табиғаттағы күзгі өзгерістер туралы балалардың білімдерін қалыптастыру. **Көркем сөз** Санай бер, Қарай бер, Бояуы – жүз, Келді күз **Ырым** Қыркүйек құрғақ та жылы болса, қыс кешірек түседі Жаз жаңбырлы, ал күз жылы болса, қыс ұзақ болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Орамалмен ойнау» Ойыншылар шеңбер бойымен тұрады. Жүргізуші орамалды бір баланың артына байқатпай тастап кетеді. Орамалды байқап қалған бала оны алып, жүргізушіні қуып жетіп, орамалмен тигізуі керек. Жүргізуші бос орынға тұрып үлгерсе, орамалы бар бала	**Желді бақылау (карта №2)** **Міндеті:** Балаларға желдің неліктен соғатынын түсіндіру. Жел – бұл ауа қозғалысы. Желдің күшін өсімдіктердің қозғалысына қарап анықтауды үйрету **Көркем сөз** Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады (Жел) Жел де ауа кәдімгі, Жел дегенің тек бірақ. Ойға-қырға шапқылап, Байыз таппас ауа ғой. (М. Әлімбай) **Ырым** Жануарлар қай жағына жатса – сол жақтан жел соғады. Егер түнге қарай жел күшейсе – ауа райы бұзылады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Жел мен жапырақшалар» Әр түрлі бағытта жүгіруді дамыту, белгі бойынша қимыл жасай білу. **Еңбектену әрекеті**	**Күнді бақылау (карта №3)** **Міндеті:** Балалар назарын күзгі күн көзінің қалай шығатынына, қалай қыздыратынына аудару. Күннің қай уақытында күн көзі қатты қыздырады және неліктен? **Көркем сөз** «Анамыздай мейірлі күн, Аймалайды шыңда тұрып». Май берейін, құрт берейін, Күннің көзі шық, шық! Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **Ырым** Егер таңертең күн қызарып шықса, ауа райы бұзылады, жаңбыр және жел болуы мүмкін. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Бұлт пен күн»	**Бұлтты бақылау (карта №4)** **Міндеті:** Балаларға бұлттар деген не екенін, олардың неліктен аспанда бірде ақырын, бірде тез жылжитынын түсіндіру. **Көркем сөз** Аспанға ұшар бу болып, Жерге қайтар су болып (Бұлт) **Ырым** Бұлттар төмен болса, жаңбыр жауады, күн суытады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Біз көңілді балалармыз» Балалардың қозғалыс белсенділігін, ойын тәртібін орындай білуін дамыту **Еңбектену әрекеті** **Еңбек тапсырмалары** Өз өзіне қызмет ету; серуен соңында ойыншықтарды	**Жаңбырды бақылау (карта №5)** **Міндеті:** Балаларға жаңбырдың неден болатынын түсіндіру, жаңбырдың қандай түрлері болатыны туралы түсіндіру (жылы, суық). **Көркем сөз** Жау,жау, жаңбыр, Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер көп болсын! Жауған жерің шөп болсын! **Ырым** Шөпке қырау түссе, жаңбыр жауады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Төпешіктен төпешікке», «Дөңгелектен секіріп шық», «Кегляға тигіз» (верандада ойналатын ойындар) Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. Ойындарға спорттық құралдарын дайындауға үйрету. **Еңбектену әрекеті**

	жаңа жүргізуші болады. **Еңбектену әрекеті** Учаскені қоқыстан тазарту Тырнауышпен, күрекпен жұмыс істеу дағдыларын бекіту. Еңбектегі ұжымдық сезімді қалыптастыру **Дидактикалық ойын: «**Ауа райы туралы айтып бер» Балаларды ауа райын сипаттайтын сөздерді тауып айтуға үйрету (жылы, ашық, құрғақ, желді, жаңбырлы, бұлтты т.б.) Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға мүмкіндік беру **Жеке жұмыс**: заттарды кеңістікте орналастыруға үйрету (сол жақта, оң жақта) **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Табиғат бұрышында өсімдіктерді өсіру үшін жер дайындау Балаларды тапсырылған іске тыңғылықты қарауға үйрету. Жұмысты тату жасау, бір - біріне көмектесу «Жел» сөзіне анықтама айт» Заттардың сапасын білдіретін сөздердің қорын кеңейту **Тәжірибе:** Шардың желін шығару. **Қорытынды:** Жел дегеніміз – кейде қатты, кейде баяу горизонтальды бағытта қозғалып соғатын ауаның ағымы. **Жеке жұмыс**: заттарды кеңістікте орналастыруға үйрету (сол жақта, оң жақта) **Өзіндік іс-әрекет** Қуанышты тыныш жағдайды тудыру және оны сақтауға көмектесу; ынталарын және өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-**	Батылдыққа, қауіптіліктен құтылу мақсатындағы жұмылу қабілетіне тәрбиелеу, еркін дамыту **Еңбектену әрекеті** **Гүлзардағы еңбек.** Гүлзарды солған өсімдіктерден тазарту Балаларды қолынан келетін еңбекке араластыру. Ұйымшылдықпен жұмыс жасауға, бір - біріне кедергі жасамауға, ортақ тапсырманы орындауға үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** 1-тапсырма «Күн жолын көрсет» Балаларға шығыстан батысқа қарай күн жолын қолмен суреттеуге үйрету. 2-тапсырма «Күн таңертең, күндіз, кешке болған жерлерге тұр» Кеңістікті бағдарлауға үйрету **Жеке жұмыс:**	жинау. Еңбек ете алу қабілетін дамыту, үлкендерге көмек бергісі келетін тілегін тәрбиелеу **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **Дидактикалық ойын: «Бұлтты суретте»** Бұлтты суреттейтін сөздерді тауып айтуға үйрету **«Аспан денелерін ата»** **Жеке жұмыс:** Күн, Ай, жұлдыздар, планеталар – аспан денелері екендігі жайлы балалардың білімдерін бекіту **Өзіндік іс-әрекет** Балалардың ойындарын қызғылықты етіп ойнауларын ұйымдастыруға көмектесу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Табиғи материалдардан қолдан жасалатын зат дайындау Қарағай бүршіктерімен жұмыс жасап үйрету, балаларды бізді қоршаған табиғаттың әсемдігін көруге тәрбиелеу. Өз еңбегінен рахат алу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау.** **Тәжірибе**. Будың суға айналуы Құралдар: спирт, су құйылған колба, шыны Суды қайнауға жеткізу, колба үстіне жабылған шыныда бу пайда болады. Суыған кезде бу бөлшектері су тамшыларын құрап суға тамады. **Жеке жұмыс**: заттарды кеңістікте орналастыруға үйрету (сол жақта, оң жақта) **Өзіндік іс-әрекет** Ауа райын есепке ала отырып дәлізде ойналатын ойындарды, іс-әрекеттері өткізуге жағдай туғызу. Жақсы тәртіп әдеттерін қалыптастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,**

		әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Ынталарын, өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		**қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру. Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. **Міндеті:** өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Түскі ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **Міндеті:** мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру.				
Күндізгі ұйқы	Ұйқыға арналған әуен аудио-ертегі қою. «Бесік жырын» тыңдату **Міндеті:** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау				
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. (дене жаттығулар мен белсенділігі). Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар**				

	№1кешен ***Керуеттегі жаттығулар*** Оянайық бәріміз. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!

Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) **Міндеті:** мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Дастарханның басында Әдептен біз бас озбаймыз				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Ұлттық ойын:** «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**) – »)**	**Интеллектуалды ойын:** «Ойлан, тап» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **(қазақ тілі***)** **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **«**Кім, қайда өмір сүреді?» Балықтарды күту **Міндеті:** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік**	**Еңбек іс-әрекеті:** Ойыншық бұрышында **Міндеті:** еңбек етуде нәтижеге жетуге ұмтылуға. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді паравоз **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Ұлттық ойын:** **«**Айгөлек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды. **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** «Музыканттар» **Міндеті:** Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру **(музыка*****)** **Әңгімелесу** «Ауладағы еңбек» **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбек іс-әрекеті:** Табиғат бұрышында гүлдерді күту **Міндеті:** өз ісіне адал болуға, еңбек етуде нәтижеге жетуге ұмтылуға. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкадағы үш кит» **Міндеті:** Музыканы ң сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. **(музыка****)** **Ұлттық ойын: «**Соқыр теке» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық

		Дидактикалық ойын: «Үнінен таны» **Міндеті:** Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру **(музыка****)** **Ұлттық ойын: «**Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**		**Ұлттық ойын: «**Өткеншек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды. **(дене шынықтыру**)**	танытады, ойын ережелерін сақтайды. **(дене шынықтыру**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Құрастыру:** «Күшік» **Міндеті:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Ж. Әлем*	**Жапсыру:** «Күзгі орман» сурет салу **Міндеті:** жемістерді, көгөністерді тәсілдермен қиюға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Р. Әміре*	**Альбомдар, сюжетті картиналар қарастыру Міндеті:** шамасы әртүрлі 2-3 затты (ұзындығы, биіктігі, ені, жуандығы бойынша) өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Г. Ақерке*	**Сурет бойынша әңгімелесу** «Ойыншықтар» **Міндеті** қарым-қатынас барысында қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету **(қарым-қатынас іс әрекеті)** *М. Аяла*	**Дидактикалық ойын:** «Пішіндер және денелер» **Міндеті:** геометриялық фигураларды және геометриялық денелерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуге, оларды ажыратуға және атауға үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *К. Санжар*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **Міндеті:** сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту.				
Серуен	**Ауа райын бақылау (№1 карта)**	**Желді бақылау (карта №2)**	**Күнді бақылау (карта №3)**	**Бұлтты бақылау (карта №4)**	**Жаңбырды бақылау (карта №5)**

	Міндеті: Табиғаттағы күзгі өзгерістер туралы балалардың білімдерін қалыптастыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Балаларға желдің неліктен соғатынын түсіндіру. Жел – бұл ауа қозғалысы. Желдің күшін өсімдіктердің қозғалысына қарап анықтауды үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Балалар назарын күзгі күн көзінің қалай шығатынына, қалай қыздыратынына аудару. Күннің қай уақытында күн көзі қатты қыздырады және неліктен? **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Балаларға бұлттар деген не екенін, олардың неліктен аспанда бірде ақырын, бірде тез жылжитынын түсіндіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Міндеті:** Балаларға жаңбырдың неден болатынын түсіндіру, жаңбырдың қандай түрлері болатыны туралы түсіндіру (жылы, суық). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. **Сөздік минимум:** шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір. **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру****				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Тыйым сөздермен таныстыру** **Міндеті:** Тыйым сөздерді үйрету арқылы әдептілікке тәрбиелеу, үлкенді сыйлау, кішіге ізет көрсету. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын: «**Пайдалы және зиянды тағамдар» **Міндеті:** Көшеден немесе жерден тапқан затты жеуге	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Сөздік ойын**: «Кім жылдам?» (Жаңылтпаш айту) **Міндеті:** дыбыстарды анық шығаруға көмектеседі. **Ойын шарты:** Тәрбиеші немесе ата-ана қысқа фольклорлық жаңылтпаш айтады, бала оны қателеспей қайталауы керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын: «**Жалғасын тап» (Мақал-мәтелдер) **Міндеті:** Балалардың қисынын дамытып, халық даналығымен таныстырады. **Ойын шарты:** Сіз мақалдың басын айтасыз, бала оны логикалық тұрғыдан аяқтауы керек. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Сөздік ойын:** «Егер... не істейсің?»	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Жұмбақ шешу — ой ашу» **Міндеті:** заттардың қасиетін тануға және бейнелі сөйлеуге үйретеді. **Ойын шарты:** Фольклорлық жұмбақтарды жасыру. Бала жауабын тауып, сол зат туралы 1-2 сөйлем құрауы тиіс. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)**	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Әңгімелесу:** «Тіл — халық қазынасы» **Міндеті:** Балалардың ана тіліне деген сүйіспеншілігін арттыру, сөздік қорын байыту, мақал-мәтелдер мен сөз мәдениетін қолдануға дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жол белгілерін жина» (Пазл)

	болмайтынын ұғындыру. **Барысы:** Карточкалар арқылы жуылған жемістер мен далада жатқан «тәттілерді» салыстыру. Балалар қайсысы қауіпті екенін белгілейді.	Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері **Міндеті:** Үйдегі, балабақшадағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету	**Міндеті:** Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету **Барысы:** Балаларға сұрақ қойылады: «Егер үйде жалғыз қалсаң және біреу есік қақса, не істейсің?» «Егер саябақта адасып кетсең, кімнен көмек сұрайсың?» «Егер қолыңды күйдіріп алсаң, не істеу керек?»	**Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам» **Міндеті**: бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы, самокат, велосипед.	**Міндеті:** Жол белгілерін тану. **Барысы:** Балаларға бөліктерге бөлінген жол белгілері (жаяу жүргіншілер өткелі, ескерту белгілері) беріледі. Олар оны құрастырып, белгінің не білдіретінін айтып беруі керек.
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарға ұсыныс:** Табиғи материалдарды жинауға көмектесу.	**Ата-аналарға ұсыныс:** балалармен үйде кітап бұрышын ұйымдастыру	**Ата-аналарға ұсыныс**: Кітаптарды оқу. Кітаптарға қызығушылықтарын арттыру	Балалардың күн тәртібін сақтау керектігі жөнінде **кеңес беру**	Балалармен апта бойы жасаған жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«06» қыркүйек 2024 жыл

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚ
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 09-13 қыркүйек 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 09.09**	**Сейсенбі 10.09**	**Сәрсенбі 11.09**	**Бейсенбі 12.09**	**Жұма 13.09**
Балаларды қабылдау	**Қыркүйек- Еңбеккорлық және кәсіби біліктілік.** Амандасу рәсімі. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Сөздік минимум:** Сәлеметсіз бе! Қайырлы таң! Қайырлы күн! Қайырлы кеш! Сау болыңыз! Рақмет!Кешіріңіз! **(қазақ тілі ***)** Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Күй күмбірі»: «Жастар биі»** https://zvyki.com/song/189377022/ZHastar_bi__ZHastar_bi_haly_k_j_zha_a_demo_toly_n_s_asy_satylady_87768673460/ **Үстел ойындары:** «Мозайка», «Лото», «Сандар» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту (**музыка ******)	**Аптаның дәйексөздері** «Берген алар, еккен орар» **Міндеті:** мақал-мәтелді жаттау,	**Еңбек іс-әрекеті**: «Ауладағы бақша» **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, Шамасы	**Дидактикалық ойын:** «Көңілді паровоз» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-	**Еңбек іс-әрекеті**: «Табиғат бұоышындағы еңбек» **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар еңбегі туралы түсініктерін

	(«Менің Қазақстаным»- Біртұтас тәрбие) **Шығармашылық іс-әрекеті :** Отбасы мерекесіне өлеңдер жаттау, отбасын суретін салу **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(музыка****, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Алтын күз» әнінің сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**	келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Алтын күз» әнінің сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**	есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)** **Шығармашылық іс-әрекеті :** Оригами арқылы мысықты жасау **Міндеті:** шығармашылық қабілеттерін дамыту, қызығушылықтарын арттыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	кеңейту, Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Күз келді» әнінің сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Әдептілік пен сыпайылық** **Міндеті:** Сәлемдесу, сыпайы сөйлеу мәдениетін қалыптастыру.				
	«Сиқырлы сөздер». «Рақмет», «кешіріңіз», «өтінемін» сөздерін орынды қолдануды дағдыға айналдыру	Сәлемдесу мәдениеті. Көршілермен, таныстармен алғаш болып амандасуды үйрету.	Дастарқан басындағы әдеп. Тамақты қалай ішу керек, нанды қадірлеу туралы әңгімелесу.	Сөз бөлмеу. Ересектер сөйлесіп жатқанда күте тұрудың маңыздылығын түсіндіру.	Сыйлық беру және алу. Біреуге сыйлық бергенде немесе алғанда қандай жылы сөз айту керектігін жаттықтыру.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек,	**Дидактикалық ойын:** «Не артық?» **Міндеті:** Балалардың алдына екі бөлікке бөлінген жұмыртқаларды беріп, түстерін	**Шығармашылық іс-әрекеті:** **Квиллинг әдісімен** Отбасы суретін салу **Міндеті:** шығармашылық	**Пластинография әдісі** Жапырақтарды мүсіндеу **Міндеті:** шығармашылық	**Сюжеттік-рөлдік ойын:** **«**Дүкен» және «Сауда орталығы» **Міндеті:** сатып алушы мен сатушы	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Мақтақыз бен мысық» ертегісінің кейіпкерлерін мүсіндеу **Міндеті:** кейіпкерлерді

қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	тауып сәйкестендіруге үйрету. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** **«**Дүкен» және «Сауда орталығы**»** **Міндеті:** сатып алушы мен сатушы арасындағы экономикалық қатынас орнату. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қабілеттерін дамыту, қызығушылықтарын арттыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** **«**Дәріхана» **Міндеті:** балалар денсаулық пен қаржының байланысын түсінеді **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	қабілеттерін дамыту, қызығушылықтарын арттыру) **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Зерттеу іс-әрекеті:** «Күзгі жапырақтар» **Міндеті:** Танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	арасындағы экономикалық қатынас орнату. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** .	әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұл не? Қажеттілік пе, әлде қалау ма?» **Міндеті:** Балаларды ең маңызды заттарды (тамақ, киім, үй) ермек үшін алынатын заттардан (ойыншық, тәттілер) ажырата білуге баулу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу №1** Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жеңіл жүгіру, оң қырындап шеңбер ішіне қарап жүгіру. **1.** Қол белде, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию дегенде басты солға ию бастапқықалыпқа келу. **2.** Бастапқы қалып,аяқ иық бойымен, қол белде. 1 дегенде екі қолды алға созу, 2 дегенде қолды жоғары көтеру, 3 дегенде қолды жан- жаққа созу,				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">4 дегенде қолды төмен түсіру
бастапқы қалыпқа келу
3. Бастапқы қалып, қол белде, аяқ арасы алшақ.
1 дегенде оң жаққа иілу,
2 дегенде сол жаққа иілубастапқы қалыпқа келу
4. Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ,
қолды алға созу.
1 дегенде отыру,
2 дегенде тұру,
3 дегенде бастапқы қалыпқа келу
5. Бастапқы қалып, еденге отыру,
қолды артқа тіреп отыру.
1 дегенде екі қолмен тізені құшақтау,
6.Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен,
оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру,
қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау.

Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. 2 дегенде бастапқы қалыпқа келу
Біз баламыз шыныққан
Денсаулығы мықты жан</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,
Таза болды мұнтаздай,
Тағамға қол созамыз.
Міндеті: мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекетітерін қалыптастыру (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) (Үнемді тұтыну)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).</td></tr>
<tr><td>Шағын өлеңдерді жаттату
Міндеті: шешендікке, сөз өнеріне баулу
Әрбір сөздің мағынасы</td><td>Дидактикалық ойын:
«Салыстыр»
Міндеті: Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру</td><td>Картиналар топтамасынан суреттер қарастыру
«Менің тобым»</td><td>Дидактикалық ойын:
«Орналыстыр»
Міндеті: Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін,</td><td>Жаңылтпаштарды жаттау
Міндеті: шешендікке, сөз өнеріне баулу.</td></tr>
</table>

	болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**	тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті) (қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Мақал-мәтелдерді жаттату** **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**	**Міндеті:** ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті) қазақ тілі***) қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**	белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Шағын өлеңдерді жаттату** **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**	Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **(қазақ тілі***; қарым-қатынас іс-әрекеті , танымдық іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Сөйлеуді дамыту** Сөздік қор **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен байыту. **2. Көркем әдебиет** Қазақ халық ертегісі: «Кішкентай бағбан» Мәдіхат Төрежанов **Міндеті:** Әдеби шығарманы эмоционалды	**1. Сауат ашу негіздері** Сөйлем **Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2.Математика негіздері** Шама **Міндеті:**	**1. Математика негіздері** Шама **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету.	1.**Сауат ашу негіздері:** Қолды жазуға дайындау. **Міндеті:** Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету **2. Математика негіздері**	**1.Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Көлік, байланыс құралдары

	қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. **4. Дене шынықтыру** 1,5-2мин тоқтамай жүгіру» **Міндеті:** шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; *Спорттық ойындар.* Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру.	Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын белгілей білуге, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету. **3. Қазақ тілі** Сөздік қор **Міндеті:** Азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары) сөздермен толықтыру. **4. Музыка** Менің әжем ең жақсы адам **Міндеті**: Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.	**2. Сауат ашу негіздері** Сөйлемді ауызша талдау: **Міндеті**: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** "Шеберлер ауылы: Тақия және күзгі сыйлар" **Міндеті**: жапсырудың түрлі әдістерін: симметриялы, тура қию тәсілін қолдану; сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу; шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көгөністерді, жемістерді мүсіндеу, оларға тән ерекшеліктерді беру; Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақияны) құрастыру	Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. **3. Қазақ тілі** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білу **4. Музыка** Менің әжем ең жақсы адам **Міндеті**: Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білуді; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындауды; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгертуді үйрету.	**Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың. **3. Көркем әдебиет** «Шаруа мен аю» орыс халық ертегісі **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру **4. Дене шынықтыру** Воланды ракеткамен лақтырып үренейік **Міндеті:** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; Спорттық ойындар: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау,

	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру.		**4. Дене шынықтыру** «Допты алып жүру жаттығуы» **Міндеті:** жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; *Спорттық ойындар*. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.		қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну (Үнемді тұтыну)
2-ші таңғы ас	Гигиеналық шараларды орындау, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **Міндеті:** Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу				
Серуен	**Жапырақтардың түсуін бақылау (карта №6)** **Міндеті:** Балалар назарын	**Тұманды бақылау (карта №7)** **Міндеті:** Балаларға неліктен тұман болатындығын	**Шықты бақылау (карта №8)** **Міндеті:** Күзде шықтың жиі түсетінін, оның барлық	**Аспанды бақылау (карта №9)** **Міндеті:** Балалар назарын ашық, ашық сұр аспанға аударту, ол	**Күзгі өрмектің ұшуын бақылау (карта №10)** **Міндеті:**

	жапырақтардың қызыл, сары, алтын түсті, жасыл-сары болып жерге түсіп, жерді жылы көрпемен жауып жатқанына аударту. **Көркем сөз** Ой, алақай, тамаша, Шашу шашты жапырақ Бақтың іші алаша Аунар ма еді жатып ап! **Жұмбақ** **Жеке жұмыс:** Шықса – жасыл, Түссе – сары (жапырақ) **Ырым** Егер жапырақтар ағаштан түгел түспей бұтақтарында қалып қойса, қыс суық болады. Жапырақтар кеш түссе, қыс қатты және ұзақ болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Асық, бірақ түсіріп алма» Балаларды қолындағы жапырақшаны түсірмей жүгіре алуға жаттықтыру. Физикалық сапасын дамыту: шапшаңдық, ептілік. **Еңбектену әрекеті**. Учаскедегі жапырақтарды жинау	түсіндіру. Тұман қалай пайда болатынын, қашан болатынын, қандай пайда келтіретінін еске түсіру. **Көркем сөз** Қаратаудың басында Киік кетіп барады. Қол-аяғы бауырына Тиіп кетіп барады. (Тұман) **Ырым** Егер тұман күн сәулесімен тез тарап кетсе, ауа райы тұрақты жылы болады. Қыркүйекте Ертеңгілік тұман болса, жылы болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Тышқан аулау» Шапшаңдығын, ептілігін, батылдығын дамыту **Еңбектену әрекеті** Табиғат бұрышына әдемі жапырақтардан гүл шоғын жинау Табиғаттың әсемдігін көруге, оны сақтауға тырысуға тәрбиелеу **Дидактикалық ойын**. **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Тұманды анықта» Иллюстрациялар бойынша тұманның	жерлерде күмістей болып жарқырап жататынын атап айту. **Көркем сөз** Күзде шықтың жиі түсетінін, оның барлық жерлерде күмістей болып жарқырап жататынын атап айту. Күзде неліктен таңғы мезгілде шық мол түсетінін және ақырындап жоғалып кететінін, ал кей кезде күні бойы сақталатынын балалармен бірге еске түсіру. Табиғат құбылыстарының өзара байланысын көрсету: күн шықты – шық жоғалды. Балалардың эстетикалық қабылдауын дамыту, табиғатқа деген сүйіспеншілігін тәрбиелеу. Көркем сөз Күзде болар, Қыста жоқ. Таңертең бар, Кешке жоқ. Кеш түгілі, Түсте жоқ. (Шық) **Ырым**	аспанды жиі бұлыңғыр, сұр бұлттар басып, жиі суық жаңбыр құятынын айту. **Көркем сөз** Тең, тең,тең киіз, Екі ортасы кең киіз. (Аспан, Жер) **Ырым** Аспанды бұлттар басса, ауа райының бүлінуі ұзаққа созылады Қимыл-қозғалыс ойыны: **«Ұшақтар»** Әр түрлі бағытта жүгіре алуларын дамыту (балалар алаңда жұмыс істеп тұрған **мотор** сияқты бір-бірін қанаттарымен қақпауға тырысып жүгіреді), белгі бойынша («Маторды қос!», «Отырғызу басталды!») қимыл жасай алуға үйрету. Еңбектену әрекеті **Тәрбиешімен бірге құрғақ жапырақтарды жинау** Учаскедегі құрғақ жапырақтарды жинау, оларды шаруашылық аулаға шығару. Құралдарды қолдана алу дағдыларын дамыту. Біріге	Жәндіктердің қоршаған ортаға бейімделуі туралы нақты ұғымдар беру. Ерте күзде көптеген өрмектің ұшуын көруге болады. **Көркем сөз** Жұмбақ: Шидиген ұзын сирағы, Тастай керең құлағы. Сөйтіп жүріп көп жерге, Аспалы торлар құрады. (өрмекші) Жаңылтпаш: Шын еңбекші – өрмекші. Өрмекші – шын өрнекші (М. Әлімбаев) **Ырым** Кемпір күздің бірінші күні ашық болса, күз жылы болады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Секіріп түс те, бұрыл» «Хоп!» деген белгі бойынша тез қимыл жасай алуын дамыту, жоғарыға секіруді орындай алуға үйрету. Кеңістікті бағдарлай алуын бекіту (жүргізушінің көрсеткен жағына бұрылу)

	Балаларды жұмысқа белсенді қатысуға үйрету, жапырақтарды тырнауышпен тырнап, тасығышпен бір жерге жинастыру. Еңбексүйгіштікке, өз бетінше жұмыс жасай алуға үйрету. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **«**Аяқ астындағы жапырақтар қалай сыбдырлайтынын тыңдау» Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді байқауға, тыңдай білуге, түйін жасауға үйрету. **«Жапыраққа қарап ағашты таны»** Балаларды жапырақтың қай ағаштан түскенін анықтауға үйрету. Ойын ережесін сақтау (белгі берілгеннен кейін ғана жапырақ қай ағаштан болса, сол ағашқа жүгіріп бару). **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет**	қандай екендігін (қалың, әлсіз) тануға үйрету. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет** Балалардың өз бетінше ойын үшін тақырыпты таңдай алуын дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Шық мол түссе, күн ашық болады. **Жеке жұмыс:** балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Шықты баспа» Ептілігін, аңғарымпаздығын дамыту **Жеке жұмыс: «Ыстық – суық»** Кеңістікті бағдарлай алуын, жедел қимылдай алуын дамыту. **Еңбектену әрекеті Табиғи материалдарды жинау.** Қолдан зат жасауға қажетті табиғи материалдарды жинауға үйрету. Балаларды ұжымдық іс-әрекетке шақыру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Шық тамшыларын жапырақтардан тауып алу» Көлеңке жерлерден және тура күн сәулесі түсіп тұрған	еңбектене алуға тәрбиелеу. Жолдастарына көмек көрсету. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау «Бұлтты күні, ашық күні аспан қандай болатынын айт»** Түрлі ауа райындағы аспанды суреттей алуын бекіту. Балалардың сөздік қорын байыту. **Өзіндік іс-әрекет** Үлкендердің азғана көмегімен балалардың ойынға ыңғайлы жерді таңдай білуін, ойын жағдайын ұйымдастыра алуын қалыптастыру. Ойында құмдағы құрылыстарды пайдалана білуін дамыту **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Еңбектену әрекеті** Ағаштардың түбін қопсыту Балаларды жұмысқа қажетті құралдарды дайындай алуға үйрету. Ортақ пайда үшін еңбектенуге, жолдасына көмек көрсетуге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Ерте күз белгілерін ата» Ерте күз туралы балалардың білімдерін байыту және жүйелеу. **Тәжірибе.** Көбелек құртын өрмектен шығару Өрмекпен жабысып қалған жапырақтарды банкаға салып топқа әкелу. **Қорытынды.** Көктемде коконнан ағаш жапырақтарын жейтінкөбелек құрты шығады. **Жеке жұмыс:** Қос аяқпен секіруді, биік емес жерлерден секіруді үйретуді жалғастыру. **Өзіндік іс-әрекет**

	Балалардың тұрақты бірлестіктерін нығайтуға көмектесу. Ынталарын, өз бетінше жұмыс жасай алатындығын көтермелеу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		жерлерден шықты тауып алу. Қорытынды. Күн көзінде шық тамшылары тез буланып кетеді. **Өзіндік іс-әрекет** Қатарластарымен 2-3 рөлден тұратын бірге ойналатын ойындарда бірігіп ойнай алуларын жетілдіру, рөлдерді бөлісе алуларын, ойын қимылдарын орындай алуларын, ойын мазмұнына сәйкес іс-әрекет жасай алуларын жетілді **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		**(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.				
Түскі ас	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу **Бата беру:** Дастарханың бай болсын. Қазан-ошағың май болсын. Төрт түлігің сай болсын. Көңілің толып жай болсын! **Міндеті:** мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеттерін қалыптастыру				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка «Түлкі мен тырна» ертегі **Міндеті:** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. . **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№1кешен** ***Керуеттегі жаттығулар*** Оянайық бәріміз. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, **Керует жанындағы жаттығулар** Бойымызды жазайық. Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық, Ұйқымызды ашайық. - Б. қ .қол белде: басты оңға, солға, алға, артқа бұру. - Б. қ. кезекпен оң қолды және сол қолды кезекпен көтеру. - Б. қ. оң жаққа және сол жаққа бұрылу. - Б. қ.: қолды аяқ ұшына жеткізу, бастапқы қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Шынықтыру шарасы.** Әдемі ирек жолдармен Лақтарша біз ойнақтап Тастан-тасқа секіріп Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі Массаж жасау білеміз. Арнайы жолдармен жүру. **Демалуды қалыпқа келтіру** Қол ұстасып тұрайық, Шеңберді біз құрайық,

	Көріскенше күн жақсы Сау саламат болайық!.				
Бесін ас	Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. **Міндеті:** мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекетітерін қалыптастыру (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Сюжетті-рөлдік ойын:** «Дүкен» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын**: «Соқыр теке» **Міндеті:** кеңістікте бағдарын табуға үйрету **(дене шынықтыру**)**	**Дәстүрден тыс сурет салу** «Кемпірқосақ» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (боғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын**: «Сақина» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** «Адасқан цифрлар» **Міндеті:** математикалық және логикалық ойлауды дамыту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын**: «Бәйге» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Су қасиеттері» **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату, қорытынды жасауды дамыту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын**: «Аударыспақ» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Шығармашылық іс-әрекеті :** Құрастыру материалдардан құрастыру **Міндеті:** ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын**: «Айгөлек» **Міндеті:** Ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын:** «Орналыстыр!» **Міндеті:** заттарды шамасына қарай өсу	**Дидактикалық ойын:** «Тәулік бөліктері» **Міндеті:** тәулік бөліктерін ажыратуға,	**Жапсыру:** «Кілем» **Міндеті:** оюларды түрлі тәсілдермен қиюға үйрету	**Әңгімелесу:** «Отбасым» **Міндеті:** қарым-қатынас барысында	**Дидактикалық ойын:** «Салыстыр” **Міндеті:** шамасы әртүрлі 2-3 затты

	және кему ретімен орналастыруға үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *С. Бейбарыс*	олардың сипаттамалық ерекшеліктерін түсіндіруді жалғастыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Ж.Әлем*	**(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** *Қ. Дінмұхамед*	балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Б. Нығымет*	(ұзындығы, биіктігі, ені, жуандығы бойынша) өсу және кему ретімен орналастыруға үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті, (қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Г. Ақерке*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				
Серуен	**Жаңбырды бақылау (карта №5)** **Міндеті:** Балаларға жаңбырдың неден болатынын түсіндіру, жаңбырдың қандай түрлері болатыны туралы түсіндіру (жылы, суық). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Біртұтас тәрбие)**	**Жапырақтардың түсуін бақылау (карта №6)** **Міндеті:** Балалар назарын жапырақтардың қызыл, сары, алтын түсті, жасыл-сары болып жерге түсіп, жерді жылы көрпемен жауып жатқанына аударту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Біртұтас тәрбие)**	**Тұманды бақылау (карта №7)** **Міндеті:** Балаларға неліктен тұман болатындығын түсіндіру. Тұман қалай пайда болатынын, қашан болатынын, қандай пайда келтіретінін еске түсіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Біртұтас тәрбие)**	**Шықты бақылау (карта №8)** **Міндеті:** Күзде шықтың жиі түсетінін, оның барлық жерлерде күмістей болып жарқырап жататынын атап айту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Біртұтас тәрбие)**	**Күзгі өрмектің ұшуын бақылау (карта №10)** **Міндеті:** Жәндіктердің қоршаған ортаға бейімделуі туралы нақты ұғымдар беру. Ерте күзде көптеген өрмектің ұшуын көруге болады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) (Біртұтас тәрбие)**
Серуеннен оралу	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық.				

	Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық**»** **Әңгімелесу:** «Мақал- мәтел — халық қазынасы» **Міндеті:** Балалардың ана тіліне деген сүйіспеншілігін арттыру, сөздік қорын байыту, мақал-мәтелдер мен сөз мәдениетін қолдануға дағдыландыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Бөтен адаммен сөйлеспе» **Міндеті:** Бейтаныс адамдармен араласу кезіндегі сақтық шараларын үйрету. **Ойын барысы (рөлдік ойын):** Тәрбиеші «бөтен адамның» рөлін ойнайды. Ол балаға келіп: «Сәлеметсің бе! Менде өте дәмді кәмпит бар, жүр, мен	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Мақал-мәтелдерді жаттау** **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Жақсы деген немене, жаман деген немене? **Міндеті:** балабақша тобындағы міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Ненің "дұрыс" немесе "дұрыс емес", "жақсы" немесе "жаман" екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету **(**	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Жаңылтпаштар әлемі»** **Міндеті:** Балаларды қазақтың жаңылтпаштармен таныстыру, жаңылтпаштарды жатқа айтуға үйрету; Сөздік қорын, Тіл мәдениетін және ұлттық дүниетанымын қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Көлікте» **Міндеті**: көлік түрлері, жол бөліктері (тротуар, жолдың жүру бөлігі мен жаяу жүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол) туралы	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **В. Сутеев «Саңырауқұлақ аясында» ертегісін оқу** **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жаяу жүргіншілер» **Міндеті**: бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бағдаршам, жүргіншілер жолы, самокат, велосипед.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театраландырылған ойын:** **«**Саңырауқұлақ аясында» ертегісін сахналау **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті; қазақ тілі***)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Дала және жол заңдары» **Міндеті:** Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту, кездейсоқ жағдайларда (адасып

	саған мысығымды көрсетейін», — дейді. Балалар дұрыс жауап қайтаруды үйренуі керек: **«Жоқ, мен сізді танымаймын!»** немесе **«Мен анамнан сұрауым керек!»** деп айтып, алыстауы тиіс.**)**		білімдерін қалыптастыру.		қалу, құлау) өзін дұрыс ұстауға үйрету.
Балалардың үйге қайтуы	Ата- анасымен ұлттық ойындарды ойнауын ұйымдастыру	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.	Баласының жасап жатқан ойыншығына көмектесуін сұрау.	Ата -анасымен ұлттық ойындарды ойнауын ұйымдастыру	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«13» қыркүйек 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 16-20 қыркүйек 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 16.09**	**Сейсенбі 17.09**	**Сәрсенбі 18.09**	**Бейсенбі 19.09**	**Жұма 20.09**
Балаларды қабылдау	**Қыркүйек- Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік.** Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. **«Күй күмбірі»:** «Келіншек» https://zvyki.com/song/86523669/-_kel_nshek/ **Саусақ жаттығулары:** «Салат», «Өрмекші», «Қызық-ай» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет; музыка ****) («Менің Қазақстаным»-Біртұтас тәрбие)**	**Аптаның дәйексөздері:** «Күз-береке, байлықтың бастауы» **Міндеті:** мақал- мәтелді жаттау, шешендікке, сөз өнеріне баулу, **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік.)**	**Дидактикалық ойын:** «Аспапты ата» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)** **Құрастыру:**	**Сурет бойынша әңгімелеу** **«Күз мезгілі»** **Міндеті:** тыңдау және тілді түсіну дағдыларын қалыптастыру, диалог түрінде сөйлеуге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті, қазақ тілі***)**	**Қарым-қатынас іс әрекеті:** Жаңылтпашты жаттау **Міндеті:** , жаңылтпаштарды жатқа айтуға үйретуді жалғастыру **(қазақ тілі***)** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	Мақал- мәтелдерді жаттау **Міндеті:** тілдерін дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **(қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** «Қатты және ақырын әуен» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. **(музыка****)**	«Киіз үй» **Міндеті:** Қағаз цилиндрлерден заттарды құрастыру **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын: «**Көңілді- мұнды» **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. **(музыка****)**	**«Дидактикалық ойын:** «Үнінен таны» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке орындауға үйрету **(музыка****)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Шыншылдық пен жауапкершілік** **Міндеті:** Өз ісіне жауап беруді және шындықты айтуды үйрету				
	«Шындықтың күші». Қандай жағдай болмасын, шындықты айту қорықпайтын батырдың ісі екенін түсіндіру.	Өз затын жинау. Ойыншықтарын, киімдерін жинауды «менің жауапкершілігім» деп қабылдауға үйрету.	Уәдеге беріктік. «Егер сөз берсең — орында» деген қағиданы қарапайым мысалдармен көрсету.	Қателікті мойындау. Бірдеңені бүлдіріп алса, жасырмай айтқаны үшін ұрыспай, керісінше шыншылдығы үшін мақтау.	Өсімдікке күтім. Үй гүліне су құюды балаға бекітіп, жауапкершілігін арттыру.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Бейнелеу іс-әрекеті: «**Мақтақыз бен мысық» **Міндеті:** Балалардың ертегі кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Дүкенге саяхат» (Қажеттілік пен қалауды ажырату**)**	**Дидактикалық ойын:** «Заттар әлеміне саяхат» **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Жаз, күз ерекшеліктерін салыстыру**»** **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Зерттеу іс-әрекеті:** «Жәндіктер» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:**	**Зерттеу іс-әрекеті: «Құстар»** **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	Міндеті: Балаларға «керек» (бірінші кезектегі қажеттілік) және «қалаймын» (ойыншықтар, тәттілер) ұғымдарын түсіндіру. **Көрнекіліктер:** Азық-түлік, киім, дәрі-дәрмек және ойыншықтардың суреттері, екі себет (қызыл және жасыл). **танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		**Шығармашылық жұмыс**: «Гүл күлтелері» **Міндеті:** Бала құқықтары туралы жалпы білімді жинақтау **Ойын барысы:** Үстел үстінде гүлдің ортасы (сары дөңгелек) жатыр. Онда «Менің құқығым» деп жазылған. Балаларға түрлі-түсті күлтелер беріледі. Әр күлтеде сурет бар (кітап - білім алу, жүрек - махаббат, үй - баспана). Балалар кезекпен келіп, өздеріне ұнаған құқықты айтып, күлтені гүлге жапсырады. Соңында әдемі «Құқық гүлі» пайда болады. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	«Оң және сол» **Міндеті:** заттарды кеңістікте орналастыруды, қозғалыс бағыттарымен таныстыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Қозғалыс ойыны:** «Менің отбасым — менің тірегім» **Міндеті:** Отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығын түсіндіру. **Ойын барысы:** Ортаға үлкен шеңбер (үйдің символы) сызылады. Балалар музыка әуенімен бөлме ішінде жүгіреді. Музыка тоқтағанда, тәрбиеші: «Күн батты, бәріміз үйге жиналамыз!» — дейді. Балалар тез арада шеңбердің ішіне (үйге) кіріп, бір-бірін құшақтайды. Тәрбиеші: «Әр баланың отбасында, жылы ұяда тұруға құқығы бар», - деп түйіндейді. **(дене шынықтыру**)**	**Сюжетті-рөлдік ойын:** «Кішкентай дәрігер» **Міндеті:** Балалардың медициналық көмек алу құқығы туралы білімдерін бекіту. **Ойын барысы:** Баланың құлағы ауырып қалды, ата-анасы оны дәрігерге алып келеді. Тәрбиеші: «Егер бала ауырып қалса, оның емделуге, дәрігер көмегін алуға толық құқығы бар», - деп түсіндіреді. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**

				Дидактикалық ойын: «Тиынды жина» (Үнемшілдік және жинақтау) **Міндеті:** Ақшаны үнемдеуге және жинақ сандықшасының (копилка) қызметімен таныстыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №2 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді.Қолды белге қойыптізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.**Қолда доп, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию 4 дегенде басты солға ию бастапқы қалыпқа келу. **2.**Бастапқы қалып,аяқ иық бойымен, қолда доп. 1 дегенде допты екі қолмен алға созу, 2 дегенде допты жоғары көтеру, 3 дегенде допты алға созу 4 дегенде допты төмен түсіру. **3.**Бастапқы қалып, қолда доп, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде допты оң жаққа бұру, 2 дегенде допты сол жаққа бұру 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4.**Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ, қолда доп алға созу. 1 дегенде допты алға созып отыру, 2 дегенде тұру, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **5.**Бастапқы қалып, еденге отыру, қолда доп. 1 дегенде екі қолмен допты оң аяққа жеткізу,				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">2 дегенде ортаға
3 дегенде допты сол аяққа жеткізу.
6.Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен,
оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру,
қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау.
Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру.
Денсаулық ол – шыныққан
Барлық денең мүшесі.
Денсаулық ол - тыныққан
Жүйке тамыр жүйесі.</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td colspan="5">Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю
Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Асты-шашпай төкпей іш,
Сораптамай аппен іш
Ақырын алып қолын
Шашпай же нанды да (қарым-қатынас іс-әрекеті) (Үнемді тұтыну)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. үшін жиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік)</td></tr>
<tr><td>Дидактикалық ойын:
«Жануарлар және олардың төлдері»
Міндеті: Балалардың қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту.(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</td><td>Дидактикалық ойын: «Заттарды өлшемі бойынша сәйкестіру»
Міндеті: Заттарды биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру.
(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)</td><td>Жаттау
Күз мезгілі туралы өлеңді жаттау
Міндеті: өлеңдерді мәнерлеп, интонациямен оқуға үйретуді жалғастыру
(қарым-қатынас іс-әрекеті)</td><td>Сөздік ойын:
«Жалғастыр»
Міндеті: Ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару.
(қазақ тілі ***)</td><td>Әңгімелеу:
Апта бойы немен айналысқандарын естеріне түсіру.
Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу</td></tr>
</table>

					(қарым-қатынас іс-әрекеті) (танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Тілдің грамматикалық құрылымы **Міндеті:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Шығармашылықпен сөйлеу қызметі **2. Көркем әдебиет** Е. Өтетілеуұлы «Күз-жомарт» өлеңді жаттау **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Еңбекке баулу **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу.	**1. Сауат ашу негіздері**: Сөз және оның мағынасы **Міндеті**: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. **Сөздерді дыбыстық талдау:** сөздегі дыбыстардың ретін, анықтау. **2. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс	**1.Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. **2. Сауат ашу негіздері** Сөз және оның мағынасы **Міндеті**: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** «Шебердің ауылында» **Міндеті**: **Кілем, алаша жапсыру** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру **Жайлау суреті**	**1.Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті**: Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде). **3. Қазақ тілі** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті**: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **4. Музыка** Табиғат көрінісі	**1. Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Тыңдау және тілді түсіну дағдыларын қалыптастыру, диалог түрінде сөйлеуге үйрету **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Адамгершілік және патриоттық тәрбие **Міндеті:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуға, еңбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға **3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Эстетикалық қабылдау

	4. Дене шынықтыру «Баскетбол ойыны» **Міндеті** сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру; *Спорттық ойындар.* Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну (Үнемді тұтыну)	қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **4. Музыка** Табиғат көрінісі **Міндеті**: Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру	Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады) **Кесе мүсіндеу** Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану; «**Киіз үй» құрастыру** Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру; **4. Дене шынықтыру** «Доппен жаттығулар» **Міндеті:** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру (бір уақытта, кезекпен), төмен түсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру;	**Міндеті:** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	(иллюстрациямен жұмыс) Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **4. Дене шынықтыру** «Бадбинтон ойыны» **Міндеті:** заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру *Спорттық ойындар:* Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.

			белге қою, кеуде тұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру. *Спорттық ойындар***.** Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру,		
2-ші таңғы ас	Гигиеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **Міндеті:** өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын жетілдіру.				
Серуен	**Топырақты бақылау (карта №11)** **Міндеті:** Балалар назарын аяқ астына, жерге аудару. Құрғақ жылы күні топырақ жылы болады, қолға алсаң шашылғыш, түсі ашық сұр болады. Жаңбырлы күні ол қара түсті, тығыз, ылғалды болады. **Көркем сөз**	**Алғашқы суық түскенін бақылау (карта № 12)** **Міндеті:** жерге алғашқы қыраудың түсуі – күз белгісі екеніне балалардың көңілін аудару. Ертеңгіліклік жер, үй шатырлары күмістей аппақ болады. Күн суытып аяз күшіне ене бастады.	**Тоғанды бақылау (карта № 13)** **Міндеті:** тоғанның күзгі жағдайы туралы, өсімдіктер мен жануарлардың өміріндегі күзгі өзгерістерді болдыратын себептер жайлы түсініктер беру.Тоғанның күзгі және жазғы жағдайын салыстыру. **Көркем сөз**	**Шалшықтарды бақылау (карта № 14)** **Міндеті:** назарын Ертеңгіліклік шалшықтардың бетін мұз жабатынына аударту. Осы жағдайда судың қандай күйде екенін еске түсіру (қатты). **Көркем сөз**	**Бақшада өнім жинауды бақылау (карта № 15)** **Міндеті:** Қыркүйек айында бақшадағы көкөністерді жинау қажет, әйтпесе олар үсіп кетуі мүмкін. Балалармен өнімді жинағанға дейін бақшаны қарап шығу. **Көркем сөз**

	«Қарашы күз келді, күз келді, Сары алтын жауыпты іздерді» **Қимыл-қозғалыс ойыны:** **«Арқан тарту»** Балалардың физикалық және моральдық еркін, достық қарым-қатынасын дамыту. **Еңбектену әрекеті** Гүлзардағы жұмыс (тәрбиешімен бірге) Күзгі жерді қопсытуға қатыстыру. Еңбек етуге дұрыс көзқарасын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** **Тәжірибе.** Ауа райы жылы болғанда топырақты қолмен ұстап көру **Қорытынды.** Топырақ жылы, оны күн қыздырды «Қатені тап» Жылдың әр мезгіліндегі топырақтың жағдайы жайлы балалардың не білетіндігін анықтау. **Өзіндік іс-әрекет** Балалар ойындарының тақырыбы мен мазмұнын дамыту және байыту.	**Көркем сөз** Сұр бұлт, түсі суық, қаптайды аспан, Күз болып дымқыл тұман жерді басқан. (А. Құнанбаев) **Ырым** Қазанда жер жабылады, кей жер жапырақпен, кей жер қармен Сары шымшық ысқырса – шынымен күз болғаны **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Пішінді жаса» Шапшаңдыққа, ептілікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу **Еңбектену әрекеті** Қажетінше Учаскедегі ұқыпсыздық жағдайды көре алуға және тәртіпке келтіруге үйрету. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Кім қызық ат тауып атайды» Шығармашылық қиялын, тілін дамыту. Біреуі сын есім болып тұратын	Суда оның өмірі, суда оның қорегі. Ол не? (балық) «Тоңбайын деді де Көл мұздан тон киді» **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Кішкене балықтар мен шортан» Қимыл - қозғалыс белсенділігіне, белгі бойынша шапшаң қимыл жасауға үйрету. Ұжымда өзара дұрыс қарым-қатынасты қалыптастыру. **Еңбектену әрекеті** Табиғат бұрышындағы құстарды қыста қоректендіру үшін құм салып алу Бастаған ісін аяқтауға үйрету. Айналадағыларға пайда келтіруге ынтасын тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын**. **Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Жұмбақты шеш» (суда мекен етушілер) Балаларды жұмбақтарды шешуге үйрету. Логикалық ойлауын дамыту (балықтар, өзен, шаян, бақа, ұлу, үйрек туралы жұмбақтар)	Аспандағы көлеңке жерге суын шашады (бұлт пен жаңбыр) **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Аяқтарыңды сулап алма» Балаларды алға қарай тақтайшадан тақтайшаға ептілікпен секіріп үйренуге жаттықтыру. Балалардың тез қарқында қимыл жасай алуына қол жеткізу. **Еңбектену әрекеті** Қажетінше (табиғат бұрышындағы гүлдерді суару) Өсімдіктерге жүйелі күтім жасау дағдыларына тәрбиелеу. Өз еңбегінің қажеттілігін сезіндіру. Еңбек дағдыларын дамыту. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар** «Кім табиғат құбылыстары жайлы жұмбақтарды көп біледі» Өлі табиғат құбылыстары туралы балалардың білімдерін бекіту, жұмбақтарды еске сақтауға үйрету.	Берекесін сыйлауға, Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді **Мақал-мәтелдер** Не ексең, соны орасың. Қыстың қамын жазда ойла. **Ырым** Егер көкөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аязды болады **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Бағбаншылар» Жүгіріп жарыса отырып (топтарға бөліну), тапсырманы орындау (көкөніс дақылдарын жинау). Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынның аяқталуы бойынша әр топтағы балалар құрамын санау. **Еңбектену әрекеті** Бақшадағы өнімді жинау Сәбіз бен қызанақты ұқыпты қазып алу, қазылған көкөністерді жәшіктер мен

	Өз ойын дәлелдей алуын жетілдіру; қатарластарының ұсыныстарымен, рөлді, ойыншықтарды, міндеттерді бөлісу бойынша оның іс-әрекеттерімен келіспеушілігін сыпайы формада білдіре алуын дамыту. **Жеке жұмыс:** «Бүгінгі ауы райы» тақырыбында әңгіме құрату **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	екі зат есімнен құралған жаңа сөздерді құрастыру **Өзіндік іс-әрекет** Ойын түрін таңдауда өз бетінше әрекет жасауын, бастама жасауын дамыту. **Жеке жұмыс:** Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүруге үйрету **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Тәжірибе.** Ұлғайтқыш шыныдан құмды қарау. **Қорытынды.** Құм еш затпен бір - бірімен өзара байланыспаған ұсақ және ірі құмшалардан тұрады. **Жеке жұмыс:** Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүруге үйрету **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Жеке жұмыс:** Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүруге үйрету. **Өзіндік іс-әрекет** Балаларға ойынға қатысушы сыңарларының қимылдарын өз қимылдарымен үйлестіре алуға үйретуді одан әрі дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тату жұмыс жасай білуге, бір-біріне кедергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Көкөністерге қажетті сөздерді тап» Көкөністерге қатысты қажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. «Үсті-асты» Сабағына тамырын сәйкес теруге үйрету. **Жеке жұмыс:** Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүруге үйрету **Өзіндік іс-әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (қарым-қатынас іс-әрекеті, дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз.
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары.)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (**мәдени-гигиеналық дағдылар**). **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 2** **Керуеттегі жаттығулар** Балалар ұйқыдан оянады. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд. - Балалар төсекте, ішке жатып, қолдарын жанына қою, аяқтарын көтеріп, велосипед тебу. **Керует жанындағы жаттығулар** **"Құстар"** 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы** «Денсаулық» жолымен жүру.

	Арнайы жолдармен, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** Бәріміз бірге еңкейейік. Бірге секірейік. Бірге созылайық. Бірге қолымызды созайық. Бірге еңбектейік. Бірге тіземізді ұстайық. Бір орында секіру. Тыныс алу. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдыларын жетілдіру, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжеттi-рөлдік, үстел үстi-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Әңгімелесу:** «Күз мезгілі» **Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** **«**Әткеншек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен	**Әңгімелесу:** «Отбасы» **Міндеті** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу **(қазақ тілі***, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Зерттеу іс-әрекеті**: Құмды зерттеу **Міндеті:** қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** **«**Сақина» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**Ұлттық қимылды ойын: «**Тақия тастамақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Әңгімелесу:** «Мамандықтар» **Міндеті** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін	**Ұлттық ойын:** **«**Аударыспақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Шығармашылық іс-әрекеті**): Жемістерді қарастыру, жапсыру **Міндеті:** Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан

	қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Дидактикалық ойын:** «Мақал-мәтелді жалғастыр» **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қазақ тілі***)**	**Шығармашылық іс-әрекеті**): Жапырақтарды қарастыру, жапсыру **Міндеті:** Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) **Ұлттық қимылды ойын: «**Айгөлек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)** **Бейнелеу іс-әрекеті:** «Отбасы» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру, отбасы суретін салу **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу (**қазақ тілі***, **қарым-қатынас іс-әрекеті)**	бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын:** «Тәулік бөліктері» **Міндеті:** тәулік бөліктерін ажыратуға, олардың сипаттамалық ерекшеліктерін түсіндіруді жалғастыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *С. Жігер*	**«Мақтақыз бен мысық» ертегісін мазмұндау Міндеті:** шығарма мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Уақыт» **Міндеті** уақытты бағдарлауға үйрету **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** *Р.Әміре*	**Жапсыру іс-әрекеті: Міндеті:** жемістерді, көгөністерді түрлі тәсілдермен қиюға үйрету **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) *Ж. Айсултан*	**Қарым-қатынас іс әрекеті:** Сурет бойынша әңгімелесу **Міндеті:** қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап

		М. Аяла			беруге үйрету **(қазақ тілі***) (қарым-қатынас іс-әрекеті)**. *С. Бейбарыс*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **Міндеті:** өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу				
Серуен	**Топырақты бақылау. (карта №11)** **Міндеті:** Балалар назарын аяқ астына, жерге аудару. Құрғақ жылы күні топырақ жылы болады, қолға алсаң шашылғыш, түсі ашық сұр болады. Жаңбырлы күні ол қара түсті, тығыз, ылғалды болады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Алғашқы суық түскенін бақылау (карта № 12)** **Міндеті:** жерге алғашқы қыраудың түсуі – күз белгісі екеніне балалардың көңілін аудару. Ертеңгіліклік жер, үй шатырлары күмістей аппақ болады. Күн суытып аяз күшіне ене бастады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Тоғанды бақылау (карта № 13)** **Міндеті:** тоғанның күзгі жағдайы туралы, өсімдіктер мен жануарлардың өміріндегі күзгі өзгерістерді болдыратын себептер жайлы түсініктер беру.Тоғанның күзгі және жазғы жағдайын салыстыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Шалшықтарды бақылау (карта № 14)** **Міндеті:** назарын Ертеңгіліклік шалшықтардың бетін мұз жабатынына аударту. Осы жағдайда судың қандай күйде екенін еске түсіру (қатты). **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Бақшада өнім жинауды бақылау (карта № 15)** **Міндеті:** Қыркүйек айында бақшадағы көкөністерді жинау қажет, әйтпесе олар үсіп кетуі мүмкін. Балалармен өнімді жинағанға дейін бақшаны қарап шығу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Кітаптар бұрышында» Міндеті:** Кітаптарды қарау, балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын:** Жедел көмек: «01, 102, 103 — көмекке кел!» **Міндеті:** Құтқару қызметтерінің нөмірлерін жаттау. **Қажетті құралдар:** Ойыншық телефондар. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір жағдайды айтады (мысалы: «Үй түтіндеп кетті» немесе «Біреудің басы ауырып қалды»). Бала тиісті нөмірді теріп, диспетчерге (тәрбиешіге) өзін таныстырып, мекенжайын айтуды жаттығады. айтып, алыстауы тиіс.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Күз мезгіліне байланысты жұмбақтарды шешу Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам және жаяу жүргінші» **Міндеті:** Бағдаршам түстерін ажырату және оған жылдам әрекет етуді үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші (немесе жүргізуші) үш түсті дөңгелекті кезекпен көрсетеді: **Жасыл:** Балалар орнында жүреді (немесе алға адымдайды). **Сары:** Балалар тоқтап, қолдарын шапалақтайды (дайындық). **Қызыл:** Балалар «қатып» қалуы керек. Қозғалған бала ойыннан шығады	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Жаңылтпаштар әлемі» Міндеті:** Балаларды қазақтың жаңылтпаштармен таныстыру, жаңылтпаштарды жатқа айтуға үйрету; Сөздік қорын, Тіл мәдениетін және ұлттық дүниетанымын қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын:** «Жол белгілерін жина» (Пазл) **Міндеті:** Жол белгілерін тану. **Барысы:** Балаларға бөліктерге бөлінген жол белгілері (жаяу жүргіншілер өткелі, ескерту белгілері) беріледі. Олар оны құрастырып, белгінің не білдіретінін айтып беруі керек.	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» Күз мезгілі туралы өлеңдерді оқу, жаттау **Міндеті:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, қызығушылығын дамыту **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын: «**Өрт сөндірушілер жаттығуы» **Міндеті:** Өрт кезіндегі ептілікті және «101» нөмірін есте сақтауды дамыту. **Барысы:** Кедергілер жолағы жасалады (туннельден өту, орындықтан аттау). Бала соңында ойыншық телефонға жүгіріп барып, «101» нөмірін теріп, өз аты-жөнін және мекенжайын (немесе балабақша атын) айтуы керек. .	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театраландырылған ойын: «**Мақтақыз бен мысық» ертегісін сахналау **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы: Дидактикалық ойын: Міндеті:** Отпен ойнаудың қаупін түсіндіру. **Барысы:** Себетке түрлі заттардың суреттері салынады (сіріңке, шам, доп, қуыршақ, үтік, кітап). Балалар «от шығуы мүмкін» заттарды бір жаққа, қауіпсіз ойыншықтарды екінші жаққа бөліп қоюы тиіс.

Балалардың үйге қайтуы	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау. Отбасылық саяхаттар туралы естелік фотоларды жіберуін сұрау.	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау.	Ашық есік күніне шақыру	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«20» қыркүйек 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 23-27 қыркүйек 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 23.09**	**Сейсенбі 24.09**	**Сәрсенбі 25.09**	**Бейсенбі 26.09**	**Жұма 27.09**
Балаларды қабылдау	**Қыркүйек- Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік.** **(Біртұтас тәрбие)** Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту жыл мезгілі туралы білімдерін толықтыру (**қазақ тілі*****) **«Күй күмбірі»: «Кеңес»** https://zvyki.com/song/90528959/Haly_k_j_-_Ke_es/ **Үстел ойындары:** «Лото», «Пазлдар», «Сандар» **Міндеті:** Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(музыка ****)** **(«Менің Қазақстаным»)**	**Аптаның дәйексөздері:** «Еңбек қылмай ер оңбас, бірлік қылмай ел оңбас» **Міндеті:** мақал-мәтелді жаттау, шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қазақ тілі***)**	**Саусақ жаттығуы:** «Өрмекші» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың	**Саусақ жаттығуы:** «Өрмекші» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың	**Саусақ жаттығуы:** «Қызық-ай» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету

	Саусақ жаттығуы: «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу. **(қарым-қатынас іс әрекеті, танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Шығармашылық іс-әрекеті:** «Табиғат» тақырыбына суреттерді қарастыру, әңгімелеу **Міндеті:** Сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Еңбек іс-әрекеті:** «Бақша ауласындағы көкөністер» **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Дидактикалық ойын:** «Қай ән? **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	**(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)** **Әңгімелесу:** «Құстарды сипатта» **Міндеті:** өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	**«Өнегелі 15 минут»** **Еңбекқорлық пен ынтымақтастық** **Міндеті:** Бірлесіп жұмыс істеуді және еңбекті бағалауды үйрету.				

өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Біз — бір командамыз». Үй жинауды бірге істеп, жұмысты бөліп беру (бірі сүртеді, бірі жинайды).	Нанның қадірі. Ас атасы — нан, оның қалай келетіні, адамдардың еңбегі туралы айту.	Қолөнер минуты. Бірлесіп қағаздан бірдеңе жасау немесе сурет салу.	Көмекке мұқтаж жанға көмек. Ескі ойыншықтарын немесе киімдерін реттеп, бөлісу мәдениетін көрсету.	«Көмекші қолдар». Үйдегі үлкендерге (әжесіне, атасына) су беріп, көмектесудің маңыздылығын түсіндіру.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді салыстыр» **Міндеті:** Ойын элементтерін пайдалана отырып, математикаға, зерттеуге қызығушылықтарын дамыту. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:**«Кімнің құқығы бұзылды?» **Міндеті:** Ертегілер арқылы құқық бұзушылықты ажырата білуге баулу. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** «Үлкен және кіші» **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Жағдаяттық ойын:** «Көмекке кел» **Міндеті:** Қамқорлық пен отбасы құқығын түсіндіру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір жағдайды айтады: «Қонжық ауырып қалды, бірақ оған ешкім қарамады». Балалар бұл жағдайдың дұрыс емес екенін айтып, шешім ұсынуы керек. Балалар қонжықты «емдейді», оған «анасы» болып көмектеседі.	**Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді боя» **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (боғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басы **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Сиқырлы сандықша» **Міндеті:** Әр баланың өз есіміне және жеке басына құқығы бар екенін бекіту. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Банкомат» **Міндеті:** Банк қызметі, ПИН-код, картамен жұмыс істеу	**Бейнелеу іс-әрекеті**: «Жыл мезгілдерін ажырат, суретін сал» **Міндеті:** жыл мезгілдерінің қасиеттерін сиппаттауға үйрету сурет салу **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Әңгімелесу:** Табиғат тіршілігі **Міндеті:** өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. (**қазақ тілі*****) **Жағдаяттық ойын:** «Көмекке мұқтаж кейіпкерлер» **Міндеті:** Балаларды денсаулық сақтау және білім алу	**Шығармашылық іс-әрекет:** «Күннің сәулесі шықты» жапсыру **Міндеті:** Симметриялы, тура қию тәсілін қолдану. **(шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Сюжеттік-рөлдік ойын:** «Менің отбасым – менің қорғаным» **Міндеті:** Баланың отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығы туралы түсінік беру.**(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Әмиян» **Міндеті:** балалар ақшаны реттеуді, ірілеуді және ұсақтауды үйренеді **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

		Түйін: Әр баланың отбасында өмір сүруге және ата-анасының қамқорлығында болуға құқығы бар. **(қарым-қатынас іс әрекеті)**	мәдениетін қалыптастыру. **Қажетті құралдар:** Картоннан жасалған банкомат макеті, ойыншық банк карталары, қағаз **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	құқықтарымен таныстыру. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Ақша жұмсауды үйренеміз» **Міндеті**: Қажеттілік пен тілекті ажырату, бюджетті жоспарлауды үйрену. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №2 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді.Қолды белге қойыптізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.**Қолда доп, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию 4 дегенде басты солға ию бастапқы қалыпқа келу. **2.**Бастапқы қалып,аяқ иық бойымен, қолда доп. 1 дегенде допты екі қолмен алға созу, 2 дегенде допты жоғары көтеру, 3 дегенде допты алға созу 4 дегенде допты төмен түсіру. **3.**Бастапқы қалып, қолда доп, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде допты оң жаққа бұру, 2 дегенде допты сол жаққа бұру 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4.**Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ, қолда доп алға созу.				

	1 дегенде допты алға созып отыру, 2 дегенде тұру, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **5.**Бастапқы қалып, еденге отыру, қолда доп. 1 дегенде екі қолмен допты оң аяққа жеткізу, 2 дегенде ортаға 3 дегенде допты сол аяққа жеткізу. **6.**Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен, оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру, қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. ***Денсаулық ол – шыныққан*** ***Барлық денең мүшесі.*** ***Денсаулық ол - тыныққан*** ***Жүйке тамыр жүйесі.***				
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Дастарханның басында Әдептен біз бас озбаймыз **((Үнемді тұтыну)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын:** «Қай ертегінің кейіпкері?» **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, **(қазақ тілі***)**	**Дидактикалық ойын:** «Тәулік бөліктері» **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың, тәулік бөліктері туралы білімді бекіту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **«Күз тамаша» әнінің сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-	**Дидактикалық ойын:** «Не қайда өседі?» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Суреттер қарастыру** «Өсімдіктер» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Әңгімелесу:** «Жыл мезгілдерін ажырат» **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	Дидактикалық ойын: «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)**	есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **(музыка****)**	**Жаңылташтарды кесте арқылы жаттау** **Міндеті:** шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(қазақ тілі***)**		
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Байланыстырып сөйлеу **Міндеті:** Тыңдау және тілді түсіну дағдыларын қалыптастыру, диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **2. Көркем әдебиет** **Міндеті:** Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Жол қозғалысы ережелері **Міндеті:** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол	**1.Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру **Міндеті**: Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау **2. Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде). **3. Қазақ тілі** Тілдік дамытушы орта **Міндеті:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту **4. Музыка** Ана тілім	**1.Математика негіздері** Уақытты бағдарлау **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың, апта күндері туралы білімді бекіту. **2. Сауат ашу негіздері** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру **Міндеті**: сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **Сөйлемді ауызша талдау:** жай сөйлемдерді сөздерге бөлу. **3. Жапсыру / сурет салу / мүсіндеу / құрастыру** «Алтын күз сыйы» **Міндеті**: **Ағаш суретін салу** Тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі	**1.Сауат ашу негіздері** Сөйлемді ауызша талдау **Міндеті:** Жай сөйлемдерді сөздерге бөлу **2. Математика негіздері** **Міндеті:** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **3. Қазақ тілі** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті **Міндеті**: Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту	**1.Сөйлеуді дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу қызметі **Міндеті:** Ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару.. **2. Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғатпен таныстыру **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. "Өлі табиғат" ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сұңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Өсімдіктер әлемі Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті

	белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. **4. Дене шынықтыру** «1,5-2мин тоқтамай жүгіру» **Міндеті:** шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру, кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; *Спорттық ойындар.* Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру.	**Міндеті**: Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.	емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру **Ағаштың жапырықтарын жапсыру** Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, **Кірпі мүсіндеу** Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану **Ағаш құрастыру** Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру; **4. Дене шынықтыру** «Допты алып жүру жаттығуы» **Міндеті:** жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша»	**4. Музыка** Ана тілім **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.	өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, "орман", "шалғын" және "бақша" ұғымдарымен таныстыру **3. Көркем әдебиет** Санамақ, жаңылтпаш. **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, **4. Дене шынықтыру** «Воланды ракеткамен лақтырып үренейік» **Міндеті:** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; *Спорттық ойындар:* Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру..

			төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу *Спорттық ойындар***.** Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.		
2-ші таңғы ас	Гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				
Серуен	**Құстарды бақылау (қараторғай, қара қарға, қаратамақ, қаз, үйректің ұшып кетуі) (карта № 16)** **Міндеті:** құстардың күз айында өмір сүру мәндерін өзгертетіні туралы ой қалыптастыру, ауа-райындағы өзгерістермен байланыстыру. **Көркем сөз** «Қанатын қағып қаздар да, Көкпенен жүзіп өткен-ді» **Ырымдар** Қаз ұшса – жақында қар түседі.	**Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау** **(карта №17)** **Міндеті:** Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау Салқын біліне бастағанда құстар үйлерді паналайды. Олар адамдарға қор іздеп келеді. **Көркем сөз** Торғай отыр томпиып, Құйрықтары шолтиып. Сауысқаның сақ отыр,	**Ағаштарды бақылау (қайың, үйеңкі, терек, шырша, шетен ағашы, қарағаш)** **(карта №18)** **Міндеті:** аулада өсіп тұрған ағаштарды айыра білге үйрету. Күз айында ағаштардың қандай өзгерістерге ұшырайтынын баяндау. **Көркем сөз** Көше бойы аралас, Қаптап өскен қарағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш (А. Шаяхметов) Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап.	**Тал ағаштарды бақылау (жұпаргүл, мойыл, итмұрын, шетен ағашы)** **(карта №19)** **Міндеті:** түрлі тал ағаштарын және олардың атауларын ажырата білуге үйрету. Олардың бұтақтарының түстеріне көңіл аудару, мысалға жұпаргүл күз айында да өз бояуын жоғалтпайды **Көркем сөз** Айнала тал-терек, Желпиді желегін. (К. Сүлейменов) Жұмбақтар	**Шөптерді бақылау (қалақай, қымыздық, жұмыршақ, алау, бетеге)** **(карта №20)** **Міндеті:** Балаларға салқын түскен соң шөптердің солатынын түсіндіру; біржылдық өсімдіктердің сабақтары мен түбірлері қурап қалады, тек келесі жылға ұрықтандыратын тұқымы қалады. **Көркем сөз** Дала кілемі. Ол не? (Шөп, өсімдіктер) Ырым

	Қараторғай ұзаққа ұшпаса – күз құрғақ болады. Қаздар ұшса, қыстың жақындағаны **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Құстардың ұшып кетуі» Балалардың тірек-қимыл белсенділіктерін іске асыру, сәйкес дыбыстар арқылы әрекеттер жасау және қимылдарға сөздер үйлестіру. **Еңбектену әрекеті** Бақшада түбірлерді қазу Балаларды еңбектенуге тәрбиелеу, күректі қолдана отырып, сол аяқтың көмегімен жер түптерін қазу, жерді күрек сабының бойындай қазу. Қазылған құмды бір жағына үю. Күрекпен және тырмамен жұмыс жасай білуге үйрету. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** Жыл құстарын атау (доппен ойын) Допты лақтыру әдісі арқылы жыл құстарын тез атау.	Сары шымшық тағы отыр **Ырымдар** Сары шымшық үйге ұшып қонса – қыс мезгілінің жақындағаны. Торғайлар орыннан орынға ұша берсе көп ұзамай жел тұрады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Аққулар мен қаздар» Балалардың тірек-қимыл әрекеттері мен сөйлеу қабілеттерін дамыту. **Еңбектену әрекеті** Құстарға арналған азық дайындау Балалармен бірге құстарға азық жинау (шұңқыр түбі, орындар). Азықтарды нығыздап байлау, жүктелген жұмысқа жауапкершілікпен қарау. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар.** «Сипаттауына қарап құсты анықта» Балаларға түрлі құстарды салу арқылы жаттығу жасату, суреттеп бейнелеуден оларды бірден табу.	Саясында ән салып, Құстар жүрген сайрап. Салқын түссе шешіліп, Қалады өзі жайрап. (Ағаш) **Ырымдар** Егер де қайың ағашының жапырақтары жоғарыдан бастап сарғайса күз ерте түседі, ал төменнен болса – кеш түседі. Шетен ағашының жемісі көп болса – жаз жаңбырлы және қыс қатты болады, аз болса –күз құрғақ болады. **Қимыл - қозғалыс ойыны:** «Аталған ағашқа жүгіру» Сыртқы көріністері ұқсас бола тұрса да ағаштардың айырмашылығын табу, қандай ағаш аталды, және сәйкес келсе «бір, екі, үш – жүгіреміз біз!» деп дабылмен жүгіру. **Еңбектену әрекеті** Құстарды қыста тамақтандыру үшін ағаш дәндері мен талдарын жинау	Итмұрын – өсімдіктің тікенегіне байланысты аталған. Жемісін жұлып алсаң, тікені қолыңа кіреді. Шетен ағашы – онан көз ашиды, жапырақтары өткір, шұбар келген. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Соқыртеке» Байлаулы көздерімен түрлі бағыттарда қозғала білуге үйрету. Ойын ережесін орындау (біреуді ұстап алу, ұсталған соқыртеке болады; соқыртеке шекарадан шығып кетпес үшін «от» деген сөзбен ескертеді). Кеңістікте бағдарын табуға үйрету. **Еңбектену әрекеті** Бұтақтар түбін қазу Еңбектенуге үйрету, еңбек дағдысын қалыптастыру. Ұқыпты жасай білуге, достарына колғабыс ете білуге тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар.** «Шатастырушы»	Егер де қурай биік өссе – қыс қарлы болады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Тақия тастамақ» (қазақтың ұлттық ойыны) Тәрбиешінің дабылы бойынша дөңгелене отыру, жетекшіден оза отырып, дөңгелекпен айнала жүгіру (бірінші болып орнында тұру). Қимыл-қозғалысын дамыту: жылдамдыққа, күштілікке, ептілікке үйрету. **Еңбектену әрекеті** Құстарды қыста азықпен қамтамасыз ету үшін жұмыршақ, жолжелкен, алабота, қымыздық, түйе ошаған тұқымдарын жинау **Тұқымдарды қапшыққа жинауды үйрету.** Құстарға қысқы азықтарын молынан, ұқыпты етіп жинау. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Өсімдік бөлімдерін ата» Өсімдіктерді тануға және бөлімдерін атауға үйрету (сабақ,

	Жеке жұмыс: аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүруге үйрету **Өзіндік әрекет** Балаларды өз рольдері мен серіктестерінің рольдерін есте сақтауға оқыту, ойын барысын толық орындауға және 1 сюжетте 2-3 рөл сомдауға үйрету; қарым-қатынас ережесін білу – бағыну, теңдік, басқару. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Өзара сөйлесу дағдыларын дамыту. **Жеке жұмыс:** аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүруге үйрету **Өзіндік әрекет** Ойын барысында балаларды достық, ұжымдық қарым-қатынас мәдениеті мен ережелеріне үйрету. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Балаларды жұмыс жасай білуге үйрету, ол еңбектің мәнін түсіндіру. **Дидактикалық ойын..** **Тәжірибе жасау.** Түрлі ағаштардың жапырақтарын қарау, ұстау, көру арқылы ағаш жапырақтарының кедір-бұдыр ма әлде тегіс пе екенін анықтау. Түйін. Ағаштардың жапырақтары әр түрлі. **Жеке жұмыс:** скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүруге үйрету **Өзіндік әрекет (зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Ағаш бұталарының тұқымын салыстыруға үйрету, қандай бұтадан алынғанын айыра білу (тәрбиеші бұтақтар мен жапырақтардың орнын ауыстырып, балаларды шатастырады). **Жеке жұмыс:** скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүруге үйрету **Өзіндік әрекет** Бірлескен ойындарда өздерінің қимыл-әрекеттеріне жауапкершілікпен қарау, ойын мақсатын жете түсіну. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	жапырақ, түбір, гүлі, жемісі). **Жеке жұмыс:** скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүруге үйрету **Өзіндік әрекет** Балаларды таңдалған тақырыпқа, ойын сюжетіне сәйкес, ұсынылған материалдың алуан түрлілігіне байланысты ойынды таңдай білуге, ойыншықтармен, басқа да заттармен алмасуға, құрастыруға үйрету; оқушылардың өздері жасаған ойыншықтарын қолдана білуге дағдыландыру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ереже айту				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. . **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 2** **Керуеттегі жаттығулар** Балалар ұйқыдан оянады. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд. - Балалар төсекте, ішке жатып, қолдарын жанына қою, аяқтарын көтеріп, велосипед тебу. **Керует жанындағы жаттығулар** **"Құстар"** 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы** «Денсаулық» жолымен жүру. Арнайы жолдармен, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** Бәріміз бірге еңкейейік. Бірге секірейік. Бірге созылайық.

	Бірге қолымызды созайық. Бірге еңбектейік. Бірге тіземізді ұстайық. Бір орында секіру. Тыныс алу. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Еңбек іс-әрекеті:** Жапырақтардан, гүлдерден дестелер жасап, аналарына сыйлауға дайындау. **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік)** **Ұлттық қимылды ойын: «**Жүзік жасырмақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын	**Еңбек іс-әрекеті:** Жасалған қамырдан нан, бауырсақ, торт т.б балалардың қалауы бойынша мүсіндер жасату. **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік)** **Ұлттық қимылды ойын: «**Тақия тастамақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады;	**«Күз тамаша» әнінің сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)** **Ұлттық қимылды ойын: «**Бестемше» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды , қызығушылықтарын арттыру **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** «Жыл мезгілдері» **Міндеті:** жыл мезгілдері бойынша айларды атауға үйретуді жалғастыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Ұлттық қимылды ойын: «**Айгөлек» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	**Дидактикалық ойын:** Ағаштар мен гүлдерге геометриалық пәшәндерді қолданумен жол табу **Міндеті:** заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде). **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **«Күз» мезгіліне арналған әндерді қайталау, сөздерін жаттау** **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Музыкалық фразалар арасында тыныс алуға **(музыка****)** **Ұлттық қимылды ойын: «**Әткеншек»

	ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**	бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**			**Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**
Балалармен жеке жұмыс	Сурет бойынша әңгімелеу **Міндеті:** қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Е. Медина*	**Дидактикалвқ ойын:** «Сөйлемді жалғастыр» **Міндеті:** сан есімдерді ретімен атауды, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде байланыстыруға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Р. Әміре*	**Дидактикалық ойын:** «Сөздер әлемі» **Міндеті** салт-дәстүрлер туралы айтуға үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *К. Санжар*	Әңгіме құрастыру **Міндеті:** сан есімдерді ретімен атауды, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде байланыстыруға үйретуді жалғастыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Г. Ақерке*	**Мазмұндау:** «Түлкі мен қоян" ертегісін мазмұндау **Міндеті:** шығарма мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға үйрету **(қазақ тілі***)** *Ж.Әлем*
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				
Серуен	**Құстарды бақылау (қараторғай, қара қарға, қаратамақ, қаз, үйректің ұшып кетуі) (карта № 16)** **Міндеті:** құстардың күз айында өмір сүру мәндерін өзгертетіні туралы ой қалыптастыру, ауа-райындағы өзгерістермен байланыстыру.	**Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау (карта №17)** **Міндеті:** Торғай, сауысқан, бозторғай, сары шымшықтардың үйлерге келіп қонуын бақылау Салқын біліне бастағанда құстар	**Ағаштарды бақылау (қайың, үйеңкі, терек, шырша, шетен ағашы, қарағаш) (карта №18)** **Міндеті:** аулада өсіп тұрған ағаштарды айыра білге үйрету. Күз айында ағаштардың қандай өзгерістерге ұшырайтынын	**Тал ағаштарды бақылау (жұпаргүл, мойыл, итмұрын, шетен ағашы) (карта №19)** **Міндеті:** түрлі тал ағаштарын және олардың атауларын ажырата білуге үйрету. Олардың бұтақтарының түстеріне көңіл аудару, мысалға	**Шөптерді бақылау (қалақай, қымыздық, жұмыршақ, алау, бетеге) (карта №20)** **Міндеті:** Балаларға салқын түскен соң шөптердің солатынын түсіндіру; біржылдық өсімдіктердің сабақтары мен түбірлері қурап

	(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	үйлерді паналайды. Олар адамдарға қор іздеп келеді. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	баяндау. Себебін сұрау? Жапырақты және қылқанды ағаштар туралы түсіндіру. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	жұпаргүл күз айында да өз бояуын жоғалтпайды **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қалады, тек келесі жылға ұрықтандыратын тұқымы қалады. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Серуеннен оралу	Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Серуеннен оралдық, Көңілді боп таралдық. Аяқ, қолға дем беріп, Сауықтық та, ойнадық! Күн мен жел де күледі, Бәрі бізге тіледі. Қолды жуып, дем алайық, Кел, бөлмеге кірейік! **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Мақал- мәтелдерді жаттау:** **Міндеті:** ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жол жүру ережесі» **Міндеті**: Көлік түрлері, жол бөліктері, жолда жүру ережелері туралы	**Жоба: «**Кел, балалар, оқылық» **Дидактикалық ойын:** «Мақалды жалғастыр» **Міндеті:** ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Бағдаршам» **Міндеті**: Бағдаршам белгілері, жолда жүру ережелері туралы	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **«Түлкі мен тырна» ертегісімен танысу** **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Қауіпті заттарды жина»	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Мазмұндау:** **Міндеті:** «Түлкі мен тырна» суреттерін қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:** «Әдептілік» **Міндеті:** үйдегі, балабақша тобындағы міндеттері	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Театрландырылған іс-әрекет:** «Түлкі мен тырна», ертегісін сахналау **Міндеті:** сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Әңгімелесу:**

	білімдерін қалыптастыру.	білімдерін қалыптастыру.	**Міндеті:** Үйдегі өткір, кесетін және қауіпті заттарды анықтау	туралы түсініктерін кеңейту	Өрт қауіпсіздігі: «От — дос па, әлде қас па?» **Міндеті:** оттың пайдасы мен зиянын ажырата білуге баулу.
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналарды кітаптар бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру.	Үйде кітап оқып беруге кеңес беру. Сүйікті кейіпкерін сомдап ойнауын ұсыну	Ата аналарды кітаптар бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру	Үйде кітап оқып беруге кеңес беру	Сүйікті кітабын алдырту

КЕЛІСІЛДІ»
«Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
әдіскері Баграмова М.С.

«20» қыркүйек 2024 жыл

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым: «Алпамыс» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
Топ: Мектепалды тобы, №4 «Құлыншақ»
Балалардың жасы: 5 жастағы
Қандай кезеңге жасалды: 30 қыркүйек 2024 ж.

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **30. 09**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	**Қыркүйек – Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік** Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту жыл мезгілі туралы білімдерін толықтыру (**қазақ тілі*****) **«Күй күмбірі»: «Кеңес»** https://zvyki.com/song/90528959/Haly_k_j_-_Ke_es/ **Аптаның дәйексөздерімен таныстыру, жаттау**- «Еңбек қылмай ер оңбас, бірлік қылмай ел оңбас» **Міндеті:** мақал- мәтелді жаттау, шешендікке, сөз өнеріне баулу. **(Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік)**				
	«ҚР Мемлекеттік Гимнін орындау» **Міндеті:** Еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **(қазақ тілі***; музыка ****)** **Еңбек іс-әрекеті** **«**Кітаптар шеберханасы**»** **Міндеті:** Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін				

	аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**«Өнегелі 15 минут»** **Еңбекқорлық пен ынтымақтастық** **Міндеті:** Бірлесіп жұмыс істеуді және еңбекті бағалауды үйрету.				
	«Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары» 5-6 жастағы баланың киіну, жиналу және өз заттарына жауап беру деңгейін талқылау.				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**Дидактикалық ойын:** «Пішіндерді ажырат» **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Сюжетті-рөлдік ойын:** «Емхана» **Міндеті:** Балалардың медициналық көмек алу құқығы туралы білімдерін бекіту. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Ақша жұмсауды үйренеміз» **Міндеті**: Қажеттілік пен тілекті ажырату, бюджетті жоспарлауды үйрену. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **(қаржылық сауаттылық**				
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және өкшелерді нығайту. **Ертеңгілік жаттығу** №2 кешен Балалар музыка ырғағымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап адымдап жүреді.				

	Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен ,аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді.Қолды белге қойыптізені жоғары көтеріп жүру, ирелеңдеп жүгіру. **1.**Қолда доп, аяқ арасы сәл алшақ. 1 дегенде басты алға ию 2 дегенде басты оңға ию 3 дегенде басты артқа ию 4 дегенде басты солға ию бастапқы қалыпқа келу. **2.**Бастапқы қалып,аяқ иық бойымен, қолда доп. 1 дегенде допты екі қолмен алға созу, 2 дегенде допты жоғары көтеру, 3 дегенде допты алға созу 4 дегенде допты төмен түсіру. **3.**Бастапқы қалып, қолда доп, аяқ арасы алшақ. 1 дегенде допты оң жаққа бұру, 2 дегенде допты сол жаққа бұру 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **4.**Бастапқы қалып, аяқ арасы сәл алшақ, қолда доп алға созу. 1 дегенде допты алға созып отыру, 2 дегенде тұру, 3 дегенде бастапқы қалыпқа келу. **5.**Бастапқы қалып, еденге отыру, қолда доп. 1 дегенде екі қолмен допты оң аяққа жеткізу, 2 дегенде ортаға 3 дегенде допты сол аяққа жеткізу. **6.**Бастапқы қалып, қол белде, аяқ иық бойымен, оң аяқпен 4 рет секіру, сол аяқпен 4 рет секіру, қос аяқпен 4 рет секіру, орында тұрып адымдау. Бастапқы қалып, бірінің артынан бірі адымдап жүру, жеңіл жүгіру. Демді қалыпқа келтіру. ***Денсаулық ол – шыныққан*** ***Барлық денең мүшесі.*** ***Денсаулық ол - тыныққан*** ***Жүйке тамыр жүйесі.***
Таңғы ас	Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю **(Үнемді тұтыну)**

	Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Дастарханның басында Әдептен біз бас озбаймыз (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Дидактикалық ойын:** «Үлкен және кіші» **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Саусақ жаттығуы:** «Салат» **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу сөздегі дыбыстардың ретін анық айтуға үйрету, **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**				
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу қызметі **Міндеті:** Ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. **2. Көркем әдебиет** Рза кунакова «Жемістер жыры» **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Жануарлар әлемі **Міндеті:** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау				

	және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. **4. Дене шынықтыру** «Воланды ракеткамен лақтырып үренейік» **Міндеті:** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; *Спорттық ойындар:* Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.				
2-ші таңғы ас	гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				
Серуен	**Аула тазалаушының еңбегін бақылау (карта №21)** **Міндеті:** назарын балабақша ауласының тазалығына аудару. Балабақша тазалығы аула тазартушының міндетінде. Күзде жерге жапырақтар көп түседі, аула тазартушы айналаны жиі түскен жапырақ қалдықтарынан тазартуы қажет. **Көркем сөз**				

	Жақсы жерге жүреді, Жаман жерде жатады. (Сыпырғыш) **Мақал-мәтелдер** Еңбек түбі – береке **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Айгөлек» Балалардың қимыл-қозғалыстарын дамыту, ауызша дабылдар (есімдері) бойынша әрекет ету. Сапқа тұрғызу. **Еңбектену әрекеті** Аула тазалаушыға көмектесу Әр баланың күші мен мүмкіндігіне байланысты жұмыс бөлу. Үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын. Тәжірибелер мен сұрыптамалар жасау** «Жұмыс жасау үшін не қажет?» Түрлі кәсіп иелеріне қажетті құрал-саймандар туралы балалар білімдерін бекіту. **Жеке жұмыс:** скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүруге үйрету **Өзіндік әрекет** Құрылыс салуға (үй, кеме) қажет заттарды жинауға үйрету; ойын барысында табиғи материалдарды (құм, су және т.б.) қолдану. Балалар ойынының тақырыбы мен мазмұнын дамыту. **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ереже айту
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Электронды кітаптан ертегі қойып беру (көркем әрекет)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру. **Ұйқыдан кейінгі жаттығулар** **№ 2** **Керуеттегі жаттығулар** Балалар ұйқыдан оянады. - Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - Балалар төсекте, арқаға жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау 3 - 5 секунд. - Балалар төсекте, ішке жатып, қолдарын жанына қою, аяқтарын көтеріп, велосипед тебу. **Керует жанындағы жаттығулар** **"Құстар"** 1. "Құстар оянды" - Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын шақырып жатыр» - Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиқ-шиқ» деп айту. 3. «Құстар жем шұқып жатыр» - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр" - Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **Шынықтыру шарасы** «Денсаулық» жолымен жүру. Арнайы жолдармен, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. **Демалуды қалыпқа келтіру** Бәріміз бірге еңкейейік. Бірге секірейік. Бірге созылайық. Бірге қолымызды созайық.

	Бірге еңбектейік. Бірге тіземізді ұстайық. Бір орында секіру. Тыныс алу. «Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Зерттеу іс-әрекеті:** Жапырақтардан, гүлдерден дестелер жасап, аналарына сыйлауға дайындау. **Міндеті:** Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауына қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Музыкалық сағат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру **(музыка****)** **Ұлттық ойын: «**Тақия тастамақ» **Міндеті:** ұлттық ойынға белсенділікпен қатысады; бастамашылдық танытады, ойын ережелерін сақтайды **(дене шынықтыру**)**				
Балалармен жеке жұмыс	**Физикалық қасиеттер:** **Міндеті:** тақтайдың, бойымен тепе-теңдікті сақтап, жүруге үйрету **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** *Ж.Әлем*				
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				

Серуен	**Аула тазалаушының еңбегін бақылау (карта №21)** **Міндеті:** назарын балабақша ауласының тазалығына аудару. Балабақша тазалығы аула тазартушының міндетінде. Күзде жерге жапырақтар көп түседі, аула тазартушы айналаны жиі түскен жапырақ қалдықтарынан тазартуы қажет. баулу **(зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**				
Серуеннен оралу	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. **Мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Жоба:** «Кел, балалар, оқылық» **Мазмұндау:** **Міндеті:** Адалдық туралы ертегілердің («Үйшік», «Жеті лақ», т.б.) суреттерін қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(қарым-қатынас іс әрекеті)** **Қауіпсіздік сабағы:** **Дидактикалық ойын:** «Жақсы деген немене, жаман деген немене?» **Міндеті:** қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелері туралы; түсініктерін кеңейту **(танымдық іс әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналарды кітаптар бойынша жүргізілетін жұмыс жоспарымен таныстыру.				

Дидактикалық ойындар:

1 апта

«Мен зерттеуші боламын»
Міндеті: Балалар тәжірибе жасау арқылы өздерін зерттеуші рөлінде сезіне алады.
Ережесі: Балаларға зерттеуге арналған нысандар беріледі. Олар бақылау жүргізіп, тәжірибе жасап, өз бетінше қорытынды шығаруы керек.

«Заттарды салыстыр»
Міндеті: Заттарды салыстыруда беттестіру, қасына қою және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдану.
Ережесі: Балаларға екі немесе бірнеше зат беріледі. Олар осы заттардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын беттестіру немесе қатар қою арқылы анықтауы тиіс.

«Кім зейінді?»
Міндеті: Суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
Ережесі: Тәрбиеші бір суретті немесе затты көрсетеді. Бала зейін қойып қарап, оны жан-жақты сипаттап, оқиғаның желісін жалғастырып айтып беруі керек.

«Айырмашылығын тап»
Міндеті: Зейінді, есте сақтауды, бақылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп-салдарлық байланыстарды орнатуды және қорытынды жасауды дамыту.
Ережесі: Балаларға бір-біріне ұқсас, бірақ ұсақ айырмашылықтары бар екі сурет беріледі. Балалар сол айырмашылықтарды тауып, атап көрсетуі керек.

«Кім, қайда өмір сүреді?»
Міндеті: Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату.
Ережесі: Балалар жануарлардың суреттерін олардың мекендейтін жерлеріне (орман, дала, су және т.б.) сәйкестендіріп орналастыруы және төлдерін дұрыс атауы керек.

2 апта

«Ауа райы туралы айтып бер»
Міндеті: Балаларды ауа райын сипаттайтын сөздерді (жылы, ашық, желді, жаңбырлы т.б.) тауып айтуға үйрету.
Ойын ережесі мен барысы: Тәрбиеші «Бүгін күн қандай?» деп сұрайды. Балалар терезеге қарап немесе даладағы бақылауларына сүйеніп, тиісті сын есімдерді қолданып жауап береді.

«Бұлтты суретте»

Міндеті: Бұлтты сипаттайтын теңеу сөздерді тауып айтуға үйрету, қиялды дамыту.
Ойын ережесі мен барысы: Балалар аспандағы бұлттарға қарап, олардың пішінін (мақта сияқты, жануарларға ұқсас) және түсін сөзбен сипаттайды.

«Аспан денелерін ата»
Міндеті: Күн, Ай, жұлдыздар, планеталар туралы білімдерін бекіту.
Ойын ережесі мен барысы: Тәрбиеші аспан денелерінің суреттерін көрсетеді. Балалар оларды атайды және олардың ерекшеліктері (қай кезде көрінеді, түсі қандай) туралы айтады.

«Күн жолын көрсет»
Міндеті: Балаларға шығыстан батысқа қарай күн жолын қолмен суреттеуге үйрету және кеңістікті бағдарлау.
Ойын ережесі мен барысы: Балалар далада тұрып, Күннің таңертең қай жақтан шығатынын және кешке қай жаққа бататынын қолдарымен қимыл арқылы көрсетіп түсіндіреді.

3 апта

«Жемістер мен көкөністерді ажырат»
Міндеті: Жемістер мен көкөністер туралы білімдерін бекіту, оларды түсі, пішіні бойынша ажырата білуге үйрету.
Барысы: Балаларға аралас салынған жемістер мен көкөністердің суреттері немесе муляждары беріледі. Балалар оларды екі себетке бөліп салып, әрқайсысының атын, түсін және дәмін атап береді.

«Сиқырлы қапшық»
Міндеті: Заттарды сипап сезу арқылы тану дағдыларын дамыту.
Барысы: Қапшыққа түрлі ойыншықтар мен табиғи материалдар салынады. Бала қап ішіне қолын салып, бір затты ұстап, оның не екенін сыртқа шығармай сипаттап айтады, содан кейін алып көрсетеді

4 апта

«Не артық?»
Міндеті: Логикалық ойлауды, зейінді және жіктеу дағдыларын дамыту.
Барысы: Балаларға бір топқа жататын 4-5 сурет көрсетіледі (мысалы: 3 жануар және 1 көлік). Бала қай суреттің артық екенін тауып, неліктен екенін түсіндіруі қажет.

«Өз орныңды тап»
Міндеті: Кеңістікті бағдарлау және геометриялық пішіндерді тану.
Барысы: Еденге түрлі пішіндер (шеңбер, шаршы, үшбұрыш) қойылады. Балаларға да осындай кішігірім пішіндер таратылады. Белгі бойынша әр бала өзіндегі пішінге сәйкес келетін «үйшікке» жүгіріп баруы керек.

5 апта

«Бестемше»
Міндеті: Балаларды санауға, ойлауға, тапқырлыққа баулу және ойын ережесін сақтауға үйрету.
Барысы: Арнайы 10 ұясы бар тақта қолданылады. Балалар кезекпен құмалақтарды ұяларға салып, санау арқылы өз қазандарына көбірек құмалақ жинауға тырысады.

«Қай жапырақ қай ағаштан?»
Міндеті: Ағаш түрлерін және олардың жапырақтарын ажырата білуге үйрету.
Барысы: Үстел үстінде түрлі ағаштардың (қайың, үйеңкі, емен) суреттері мен жапырақтары жатады. Балалар әр жапырақты тиісті ағаштың жанына қойып, ағаштың атын атайды.

Музыкалық ойындар:

«Үнінен таны»
Міндеті: Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.
Ережесі: Тәрбиеші экранның немесе перденің артында бір аспапта ойнайды. Балалар аспапты көрмей, тек дыбысы (үні) арқылы оның қай аспап екенін тауып алуы керек.

«Көңілді паровоз»
Міндеті: Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру.
Ережесі: Балалар «паровоз» болып тізіліп тұрып, әуенге сәйкес ән айтып, белгілі бір ырғақпен қозғалады. Дауыс ырғағы мен қозғалыс үйлесімді болуы шарт.

«Музыканттар»
Міндеті: Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру.
Ережесі: Балаларға түрлі музыкалық аспаптар беріледі. Олар берілген әуеннің ырғағына сәйкес аспаптарда дұрыс ойнап шығуы тиіс.

«Музыкадағы үш кит»
Міндеті: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.
Ережесі: Музыканың үш негізгі түрін (ән, би, марш) ажырату. Бала тыңдалған шығарманың қай түрге жататынын анықтап, оның сипатын (көңілді, мұңды, салтанатты) айтып беруі керек.

Саусақ ойындары:

«Қызық-ай»

Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды)
Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)
Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды)
Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)
Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды)
Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)
Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды)
Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді)
Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)
Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді)
Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді)

«Салат»
Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды)
Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды)
Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді)
Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды)
Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді)
Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді)

«Өрмекші»
Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы)
Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады)
Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі)
Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды)
Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі)
Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады)
Өрмекші өрмек тоқуға
Кірісті, дереу, тезірек

Зерттеу іс-әрекеттері:

Күзгі жапырақ
Міндеті: Қоршаған әлеммен өзара қарым-қатынас жасауға қажетті танымдық және зерттеушілік әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгерту.
Барысы: Балалармен серуен кезінде күзгі жапырақтардың түсін, пішінін бақылау, олардың неліктен түсетінін талқылау және жинау.

Табиғат құбылыстары (Жел және Бұлт)
Желді зерттеу:

Міндеті: Желдің ауа қозғалысы екенін түсіндіру және оның күшін өсімдіктердің қозғалысына қарап анықтауды үйрету.
Тәжірибе: Шардың желін шығару. Қорытынды: Жел — бұл горизонтальды бағытта қозғалатын ауа ағымы.
Бұлтты зерттеу:
Міндеті: Бұлттардың не екенін және олардың аспандағы қозғалыс жылдамдығын түсіндіру.
Барысы: «Бұлтты суретте» дидактикалық ойыны арқылы бұлттың түрін, түсін сипаттайтын сөздерді табу.

Ауладағы бақша (Еңбек және бақылау)
Міндеті: Әртүрлі мамандықтар еңбегі туралы түсініктерді кеңейту және бірлескен еңбекке баулу.
Барысы: Гүлзардағы солған өсімдіктерді тазарту, учаскені қоқыстан тазарту үшін тырнауыш пен күректі қолдану дағдыларын бекіту.

Су қасиеттері мен Салауаттылық
Міндеті: Судың денсаулыққа пайдасы мен салауатты өмір салтындағы маңызы туралы түсінік беру.
Барысы: Серуеннен оралғанда қолды жуу, гигиеналық шараларды орындау және судың тазалыққа әсерін бақылау.

Құстар мен Жануарлар (Зерттеу)
Міндеті: Қазақстан аумағын мекендейтін жануарларды/құстарды атау және оларды өзіне тән белгілері бойынша ажырату.
Барысы: «Кім, қайда өмір сүреді?» дидактикалық ойыны арқылы құстар мен жануарлардың мекенін зерттеу. Сондай-ақ, балаларды қабылдау кезінде жануарлар суретін бояу арқылы олардың ерекшеліктерін тану.

Ұлттық ойындар:

Жүзік жасырмақ
Ойын ережесі: Ойыншылар шеңберге отырады немесе қатарға тұрады. Ойынды жүргізуші қолындағы жүзікті ойыншылардың бірінің алақанына байқатпай салып кетуі керек. Жүзік кімде екенін басқа ойыншылар табуы тиіс. Ойын барысында балалар белсенділік танытып, ережелерді қатаң сақтауы қажет.

Айгөлек
Ойын ережесі: Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бір топ: «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек...» деп бастап, қарсы топтан бір баланы шақырады. Шақырылған бала жүгіріп келіп, қарсы тұрған топтың қол ұстасып тұрған шебін бұзып өтуі керек. Егер бұзып өтсе, сол топтан бір баланы өз тобына алып кетеді, өте алмаса — өзі сол топта қалады.

Соқыр теке
Ойын ережесі: Бір ойыншының (текенің) көзін орамалмен байлап қояды. Басқа ойыншылар оның айналасында жүріп, қолдарын шапалақтап немесе дыбыс шығарып, өздерін ұстатпауға тырысады. «Соқыр теке» дыбыс шыққан жаққа барып, ойыншылардың бірін ұстап алып, оның есімін тануы керек.

Әткеншек

Ойын ережесі: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші балаларға ұшы түйілген жіп береді. Балалар оң қолдарымен жіптен үстап, солға бұрылады да, мына тақпақты айтады:
Әрең-әрең әлдиледі,
Өткеншегім ән-билерін.
Тербеткенде ойнадым ғой,
Жүгіруді қоймадым ғой.
Балалар текстке сәйкес шеңбер жасап жүреді: алдымен жайлап, содан соң тезірек, ал соңында жүгіреді. Тәрбиеші балалар жүгірген кезде «Жү-гі-ре-міз, жү-гі-ре-міз» деген сөзді айтады.
Балалар шеңбердің бойымен екі рет жүгіріп шыққаннан кейін, тәрбиеші қимыл бағытын өзгертіп: «Бұрылыңдар», - дейді. Ойнаушылар шыр айналып, сол қолдарымен жіпті тез ұстайды да, екінші жаққа жүгіреді.
Содан соң тәрбиеші балалармен бірге қарай жалғастырады:
Жәймен ғана тербетіңдер,
Өткеншекпен ер жетіңдер!
Бір, екі, бір, екі,
Ойын бітті мінеки!
Өткеншек қимылы бірте-бірте жайлай бастайды. «Ойын бітті мінеки!» деген сөздерді естігенде, балалар жіпті тастайды да, алаңмен жүріп тарап кетеді.

Орамалмен ойнау
Ойын ережесі: Бұл серуен кезінде өткізілетін Қимыл-қозғалыс ойыны:. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрады. Жүргізуші орамалды бір баланың артына байқатпай тастап кетеді. Орамалды байқап қалған бала оны алып, жүргізушіні қуып жетіп, орамалмен тигізуі керек. Жүргізуші бос орынға тұрып үлгерсе, орамалы бар бала жаңа жүргізуші болады.

Жүзік жасырмақ
Ойын ережесі: Ойыншылар шеңберге отырады немесе қатарға тұрады. Ойынды жүргізуші қолындағы жүзікті ойыншылардың бірінің алақанына байқатпай салып кетуі керек. Жүзік кімде екенін басқа ойыншылар табуы тиіс. Ойын барысында балалар белсенділік танытып, ережелерді қатаң сақтауы қажет.

Айгөлек
Ойын ережесі: Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы қол ұстасып тұрады. Бір топ: «Айгөлек-ау, айгөлек, айдың жүзі дөңгелек...» деп бастап, қарсы топтан бір баланы шақырады. Шақырылған бала жүгіріп келіп, қарсы тұрған топтың қол ұстасып тұрған шебін бұзып өтуі керек. Егер бұзып өтсе, сол топтан бір баланы өз тобына алып кетеді, өте алмаса — өзі сол топта қалады.

Соқыр теке
Ойын ережесі: Бір ойыншының (текенің) көзін орамалмен байлап қояды. Басқа ойыншылар оның айналасында жүріп, қолдарын шапалақтап немесе дыбыс шығарып, өздерін ұстатпауға тырысады. «Соқыр теке» дыбыс шыққан жаққа барып, ойыншылардың бірін ұстап алып, оның есімін тануы керек.

Әткеншек

Ойын ережесі: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші балаларға ұшы түйілген жіп береді. Балалар оң қолдарымен жіптен үстап, солға бұрылады да, мына тақпақты айтады:

Әрең-әрең әлдиледі,
Әткеншегім ән-билерін.
Тербеткенде ойнадым ғой,
Жүгіруді қоймадым ғой.

Балалар текстке сәйкес шеңбер жасап жүреді: алдымен жайлап, содан соң тезірек, ал соңында жүгіреді. Тәрбиеші балалар жүгірген кезде «Жү-гі-ре-міз, жү-гі-ре-міз» деген сөзді айтады.

Балалар шеңбердің бойымен екі рет жүгіріп шыққаннан кейін, тәрбиеші қимыл бағытын өзгертіп: «Бұрылыңдар», - дейді. Ойнаушылар шыр айналып, сол қолдарымен жіпті тез ұстайды да, екінші жаққа жүгіреді.

Содан соң тәрбиеші балалармен бірге қарай жалғастырады:

Жәймен ғана тербетіңдер,
Әткеншекпен ер жетіңдер!
Бір, екі, бір, екі,
Ойын бітті мінеки!

Әткеншек қимылы бірте-бірте жайлай бастайды. «Ойын бітті мінеки!» деген сөздерді естігенде, балалар жіпті тастайды да, алаңмен жүріп тарап кетеді.

Орамалмен ойнау

Ойын ережесі: Бұл серуен кезінде өткізілетін Қимыл-қозғалыс ойыны:. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрады. Жүргізуші орамалды бір баланың артына байқатпай тастап кетеді. Орамалды байқап қалған бала оны алып, жүргізушіні қуып жетіп, орамалмен тигізуі керек. Жүргізуші бос орынға тұрып үлгерсе, орамалы бар бала жаңа жүргізуші болады.

«Тоғызқұмалақ»

Мақсаты: Логикалық ойлауды, есептеуді үйрету.

Ережесі: Бұл — зияткерлік ойын. Арнайы тақтада 18 отау және 2 қазан болады. Әр отауға 9 құмалақтан салынады. Ойыншылар кезекпен құмалақтарды таратады. Мақсат — қарсыластың отауынан құмалақтарды жинап, өз қазанына көбірек (82-ден астам) жинау.

«Бестемше» ойыны

Міндеті: Балаларды санауға, ойлауға, тапқырлыққа баулу; ойын ережесін сақтай отырып, қарсыласын сыйлауға үйрету.

Ойын құралдары: Арнайы бес-бестен 10 ұясы (отауы) бар тақта және әр ұяға салынатын бес-бестен құмалақ (барлығы 50 құмалақ).

Ойын ережесі мен барысы:

1. **Басталуы:** Ойынға екі бала қатысады. Тақтаның бір жағындағы 5 ұя — бір баланікі, екінші жағындағы 5 ұя — екінші баланікі. Ойын басында әр ұяда 5 құмалақтан болады.
2. **Жүріс жасау:** Ойынды бастайтын бала өз ұяларының біреуін таңдап, ішіндегі құмалақтарды алып, солдан оңға қарай әр ұяға бір-бірден салып шығады.

Маңызды ереже: Егер ұяда бір ғана құмалақ болса, ол келесі ұяға салынады. Егер бірнешеу болса, бірінші құмалақ алынған ұяның өзінде қалуы керек (бірақ балаларға арналған жеңіл нұсқада бәрін таратып салуға да болады).

3. **Ұту (Құмалақты алу):** Баланың соңғы құмалағы қарсыласының ұясына түсіп, ондағы құмалақтар санын **жұп** қылса (2, 4, 6, 8, 10), сол ұядағы барлық құмалақты өзіне алып, «қазанға» салады.
4. **Тұздық:** «Бестемшеде» (тоғызқұмалақтан айырмашылығы) әдетте тұздық ережесі қолданылмайды, тек құмалақтарды жұп қылып ұтуға негізделеді.
5. **Ойынның аяқталуы:** Қай баланың ұяларында құмалақ таусылып қалса (атсыз қалу), сол бала жеңіледі немесе ойын соңында «қазанында» құмалағы көп бала жеңімпаз атанады.

«Аударыспақ» (балаларға арналған нұсқасы)
Міндеті: Балалардың күш-қуатын, төзімділігін және тепе-теңдік сақтау қабілетін арттыру.
Барысы: Екі бала ортаға шығады (балабақшада бұл ойын көбіне жерде отырып немесе «ат» болып ойнаған құрдастарының үстінде отырып ойналады). Олар бір-бірінің қолынан ұстап, тартысу арқылы қарсыласын орнынан қозғалтуы немесе белгіленген шеңберден шығаруы керек. Тек қолмен тартуға рұқсат етіледі, итеруге болмайды.

«Бәйге»
Ережесі: Балалар «шабандоздар» болып бөлінеді. Ойын алаңында мәре (старт) және сөре (финиш) сызықтары белгіленеді.
Барысы: Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар атпен шапқандай кейіп танытып (тізені жоғары көтеріп немесе ойыншық аттармен), белгіленген қашықтықты бірінші болып жүгіріп өтуі тиіс. Ереже бойынша бірін-бірі итеруге немесе жолдан шығып кетуге болмайды.
«Сақина тастау»
Міндеті: Шапшаңдыққа, байқампаздыққа баулу.
Ережесі: Ойыншылар шеңбер құрып отырады немесе тұрады, қолдарын алға созып, алақандарын біріктіреді. Бастаушы сақинаны (немесе тиынды) алақанына жасырып, әр ойыншының қолының арасынан жүріп өтеді. Ол білдіртпей бір ойыншының қолына сақинаны тастап кетеді. Содан соң: «Сақинам, сақинам, шық!» — дейді. Сақинасы бар бала тез жүгіріп шығуы керек, ал қасындағылар оны ұстап қалуға тырысады.

Тақия тастамақ»
Ойын ережесі:
Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала қолына тақия алып, ән айтып немесе жай жүріп балалардың артынан айналады. Ол білдіртпей бір баланың артына тақияны тастайды. Тақия артында қалған бала оны байқаса, орнынан тұрып, тақия тастаған баланы қуып жетуі керек. Егер қуып жетсе, ойыншы ауысады, жетпесе – өзі тақия тастайды. Ойын шапшаңдық пен байқампаздықты дамытады